

DEMOGRAFIE - I -

STATISTICI GRAFICE COMENTARII

DEMOGRAFIE - I -	1
STATISTICI GRAFICE COMENTARII.....	1
1.)Em.D.B.Vasiliiu , Situația demografică a României , Cluj, 1923.....	3
▫ 1910. Populația Transilvaniei și Banatului , statistică oficială maghiară :.....	3
▫ 1910.Transilvania.Populația după religii, cf. statisticii confesionale :.....	3
▫ 1910.Transilvania. Români în orașe (statistică maghiară).....	3
▫ România Mare. 1919 , următoarea situație demografică:.....	3
▫ 1919.România Mare.Populația urbană pe naționalități.....	4
▫ 1919.Transilvania. (Serviciul de Statistică regională).....	4
2) Ion [sau N?] Istrate, O nouă credință:consevarea națională, Cluj, 1924.....	4
▫ 1923.Populația României, din p.d.v.etnic.....	4
▫ 1923. Populația satelor , din p.d.v. etnic.....	4
▫ Populația satelor, pe provincii istorice,procentual.....	4
▫ 1923.Populația urbană,din p.d.v.etnic.....	4
▫ 1923.Populația urbană, pe provincii , procentual.....	5
3).Sabin Mănuilă , "Evoluția demografică a orașelor și minorităților etnice din Transilvania [1923] " , 1929 (cf.statisticii N.Istrate).....	5
▫ 1923, Transilvania . Procente.....	5
4) Recensămîntul general al populației României , 29 dec.1930.....	5
▫ Expunere de motive la proiectul de lege, pentru Recensămînt.....	5
▫ Împărțire administrativă (10 provincii istorice).....	6
▫ Municipii , locuitori, întreprinderi.....	6
Volumul IX STRUCTURA POPULAȚIEI ROMÂNIEI.....	6
▫ Profesii, pe grupuri etnice	6
* Diversi :	7
Partea 5 : Neamul.....	8
▫ Populația României , pe provincii , neamuri, mediu (în procente).....	8
▫ Transilvania. Populația după etnie . (se poate completa ,vezi sus).....	9
Partea 6.....	9
▫ Limba maternă (p. 408-438).....	9
Partea 7 : (selecție, aranjament, LD).....	9
▫ Populația după religie. (p. 440-470).....	9
▫ Evrei.România/ Transilvania (p. 376-377).....	10
▫ Județe :	10
▫ Clase de profesii.....	10
▫ Transilvania. Evrei după neam, limbă,religie. (aproximativă).....	10
Partea 8, 11 : Cetățenia , loc naștere (p. 472-488, 488- 579) (selectiv, LD).....	11
5) Dr.Sabin Mănuilă, Les problèmes démograophiques en Transylvanie ,.....	11
6) Memoriile Organizațiilor Evreești, Conferința de pace, Paris, 1946.....	11
▫ Patroni de Întreprinderi comerciale , români - evrei :.....	12
▫ Patroni întreprinderi industriale .Români-Evrei.....	13
7) Sabin Manuilă, "Populația României",1938 [în vol."Zece ani " ...].....	13
▫ Structura profesională a populației, 29 dec.1930 (p.154-156).....	14
▫ Situația profesională a locuitorilor. (p.136).....	14
8) Virgil N.Madgearu,"Evoluția economiei românești după războiul mondial",1940.....	15
▫ Prefață.....	15
▫ "Presiunea demografică rurală".....	15
▫ "Utilizarea incompletă a muncii țaranului" (pag.48...).....	15
▫ "Perspectivele presiunii demografice"(pag.49...).....	15
▫ "Industria și agricultura " (pag.189...).....	16
Guvernul IGDuca .14 nov'33.....	16
.....	16

9) O.Goga , conferință : "România politică " , Cluj, 25 nov.'33.....	16
▣ Cauzele slăbirii "românismului".....	16
▣ Româizarea orașelor !.....	17
▣ "Principiul proporționalității ! ".....	17
Vezi la fișier Naționalism - probleme conexe.....	17
-----	17
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL. Sesiunea a II-a ordinară , 15 nov.'34- 20apr.'35. 18	18
-----	18
10.) CCGiurescu (PNL-g) , discurs la Mesaj, 12 dec.'34.....	18
▣ Realitatea demografică.....	18
▣ Politica demografică :.....	18
▣ Colonizarea românească !.....	19
▣ Realitatea demografică a orașelor.....	19
▣ Politica demografică orașenească.....	20
▣ Dobrogea, Cadriaterul.....	20
▣ Români peste hotare21	21
11.) Gh.Tătărăscu(președ.Consiliu,) , concluzie la Mesaj, 14 dec.'35.....	21
12.) dr.Mircea Isăcescu (<i>Frontul Românesc</i> -Vaida) , discurs la mesaj, 24 nov.'36...21	21
▣ Statistici demografice.....	22
13.) CCGiurăscu (PNL-g) , Interpelare :Românii de peste hotare (- I -) 25 febr.'37. 22	22
▣ Neglijarea crasă a problemelor demografice.....	23
▣ Nepublicarea rezultatelor recensământului.....	23
▣ Necesitatea colonizării lor în România.....	23
▣ Zone recomandate pentru colonizare.....	24
▣ Penetrația evreească.....	24
▣ Studii demografice românești.....	25
▣ Primejdii : secui, ruși, tătari, găgăuți, bulgari, turci26	26
▣ Înstrăinarea orașelor.....	26
▣ Planurile de colonizare românească.....	27
▣ Preocuparea PNL27	27
▣ Partide și personalități preocupate.....	28
▣ PNL-Gh.Brătianu , PNC-Goga; Fr.Rom. -Vaida28	28
▣ Ritmul descrescendo al colonizării.....	29
▣ Dezarticularea sistemului legislativ.....	29
14.)Iul.Mumuianu (PNC) , Desființarea <i>Institutului de Statistică</i> ? 20 mart.'37.....	30
15.)Simion Băbescu , Creșterea populației orașelor, pe neamuri , 13 mai 1937.....	30
16.) Dr. Sabin Mănuilă , <i>Le cho^mage intellectuel en Roumanie</i> , [1938] , 1937.....	31
17.) .?, Contribuții la problema reorganizării creditului în România , 1938.....	32
18.) Proiect : Subsecretariatul pentru Minorități , 1937.....	32
▣ Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente (f. 21).....	32

18. Proiect : **Subsecretariatul pentru Minorități** , 1937

Referat : Necesitatea organizării **Subsecretariatului** .

Anexă : structura organizatorică a **Subsecretariatului**

/ statistici / argumente / etapele de parcurs / organigrama /

▣ **Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente**

Guv.Goga -Cuza

29 dec.'37 - 9 febr.'38

Vezi diverse date demografice la fișier : **Evrei - II :**

▣ **Decretul - lege** nr. 169, **revizuirea cetățenilor** , 22 ian.'38

▣ **Aplicarea, interpretarea, reacții, la** **legea revizuirii cetățeniei** , 23 ian ș.a.

▣ **Revizuirea cetățeniei** - în atenția **forurilor internaționale** , 20-30 ian.'38

/ Plângerile evreești / dezbateri la Societatea Națiunilor /

Guvern Miron Cristea - I -

10 febr. '38 - 30 mart.'38

Guvern Miron Cristea - II -

30 mart.1938 - 31 ian 1939

Vezi diverse date demografice la fișier : **Evrei - III :**

- ▣ **Tablou (anchetă) : Revizuirea cetățeniei evreilor , 18 mai , 1938**
- ▣ **Revizuirea cetățeniei evreilor , 1- 5 iun.'38**
- ▣ **Direcția Generală a Poliției, **Poliția de Siguranță** , către M..Afacerilor Străine , 27 iul.'38**
 / **Raport privind emigrația evreească din România /**
 19.)

1.)Em.D.B.Vasiliiu , Situația demografică a României , Cluj, 1923

Vasiliiu /

- ▣ **1910. Populația Transilvaniei și Banatului , statistică oficială maghiară :**

Evreii și țiganii lipsesc. Se declarau unguri .

Români	2.909.280	Slovaci	43.098
Unguri	1.249.122	Sârbi...	237.049
Săcui	809.765	Croați.....	5.733
Șvabi	426.240	Ruteni...	164.694
Sași.....	234.085	Alte naț....	105.963
Germani....	70.637		

[Evrei, țigani ...asimilați, unguri]

Vasiliiu /

- ▣ **1910.Transilvania.Populația după religii, cf. statisticii confesionale :**

Români.....	3.535,120	56,1%
Unguri și săcui	1.200.755	19,1%
Sași, șvabi, germani	730.962	11,6%
Sârbi, croați	292.782	4,6%
Evrei (mozaici)	232.292.....		3,6%
Ruteni ...	164.694.....		2,6%
Armeni, țigani.....	105.969.....		1,7%
Slovaci	43.000.....		0,6%

După ambele statistici, în Transilvania dinaintea unirii,avea **cca 3.000.000 străini.**

Vasiliiu /

- ▣ **1910.Transilvania. Românii în orașe (statistică maghiară)**

Arad - 11.000 (din 63.000) **Aiud - 1900** (din 8.600) **Alba Iulia - 4.800** (din 11.000)
Abrud- 2.000 (din 3.000) **Bistrița - 4.000** (din 13.000) **Brașov- 13.000**(din 41.000)
Caransebeș-4.100(din 8.000) **Cluj - 7.500** (din 60.000) **Făgăraș - 2.300** (din 6.600)
Deva -3.000 (din 8.700) **Hațeg -1.700** (din 3.100) **Hunedoara - 2.008**(din 4.500)
Oradea - 4.000 (din 64.000) **Orăștie - 4.100** (din 7.600) **Odorhei- 1.000** (din 10.200)
Sighet -2.200 (din 22.300) **Reghin - 1.200** (din 7.000) **Șimleu -1300** (din 6. 800)
Zalău - 370 (din 7600) **Lugoj- 7.000** (din 20.000) **Satu Mare -1.300** (din 35.000)
Baia Mare -2.600 (din 12,800) **Baia Sprie - 1250** (din 4.500) **Carei -300** (din 16.000)
Sibiu - 8.200 (din 33.500) **Sebeș - 5.400** (din 8.500) **Sighișoara - 3.000** (din 11.500)
Mădăș - 2.600 (din 8.600) **Timișoara - 6.000** (din 72.000) **Turda - 2.900**(din 13.700)
Sîngiorgiu - 500 (din 5.700) **Tg.Secuiesc - 130** (din 6.100) **Dej-2.600** (din 11.400)
Tg.Mureș- 2.200 (din 22.300)

Total.....126.150 români (din 668.700 orașeni) (p.63-64)

Vasiliiu /

- ▣ **România Mare. 1919 , următoarea situație demografică:**

Români	11.913.000	70,3%
Evrei	1.590.000.....		9,3%
Unguri	1.305.000.....		7,7%
Germani.....	805.000.....		4,8%
Ruși, ruteni, ucr.....	615.000.....		3,6%
Alte nații	715.000.....		4,3
Total.....	16.000.000.....		100%

Minorități ,total..... 5.000.000

(p. 69)

Vasiliiu /

▣ **1919.România Mare.Populația urbană pe naționalități**

Provincia	Pop.urbană	Români	Evrei	alte naționalit.creștine
Basarabia	482.000	20,3%	50,4%	29, 3%
Bucovina	172.000	11%	49%	40%
Transilvania	852.000	21%	26%	53%
Vechiul Regat	1.600.000	60 %	35%	5%
Total	3.111. 000	28,1%	40,1%	31,8%

(p. 70)

Vasiliu /

▣ **1919.Transilvania_ (Serviciul de Statistică regională)**

Români	2.930.120	57,29 %	
Unguri , secui ...	1.305.753	25,00%	
Germani, sași, șvabi	539.427	10,00%	
Evrei	181.340	3,54%	
Alții	157.484	3,08%	
Total	5.114.124		(p. 59-60)

Demografie / 1919

2) Ion [sau N?] Istrate, O nouă credință:consevarea națională, Cluj, 1924

Institutul de arte grafice "Ardealul" , pag. 9,12,13,14,15

Istrate / ' 24

▣ **1923.Populația României, din p.d.v.etnic.**

Români	12.000.000	72,3%
Evrei	1.450.000.....	.8,7%
Unguri	1.300.000.....	7,9%
Germani.....	700.000.....	4,2%
Slavi	700.000.....	4,2%
Alții	450.000.....	2,7%
Total	16.600.000.....	100%

Istrate/'24

▣ **1923. Populația satelor , din p.d.v. etnic.**

Români	10.978.442.....	80,0%
Evrei.....	380.227.....	2,8%
Unguri.....	975.356.....	7,0%
Germani.....	545.763.....	3,9%
Slavi	540.212.....	3,9%
Alți	307.577.....	2,4%
Total	13.727.577	100%

Istrate / '24

▣ **Populația satelor, pe provincii istorice,procentual.**

Provincia	români	evrei	unguri	germani	slavi	alții
Transilvania	62,6 %	2,0%	22,1%	9,9%	-	3,4%
Basarabia	70,0%	6,5%	-	3,1%	-	6,8%
Bucovina	52,0%	6,3%	-	6,4%	29,9%	5,4%
Vechiul regat	95,6%	2,3	-	-	-	2,1%

Istrate /'24

▣ **1923.Populația urbană,din p.d.v.etnic.**

Români.....	1.001.678	36,9%
Evrei	1.009.089.....	38,3%
Unguri.....	330.397.....	11,7%
Germani	147.664.....	5,2%
Slavi	154.629.....	5,4%

Alții	138.089.....	2,5%
Total	2.871.546	100%

Istrate /'24

▣ 1923.Populația urbană, pe provincii , procentual

Provincia	Români	Evrei	Unguri	Germani	Slavi	Alții
Transilvania	21,7%	24,7%	39,4%	12,6%	-	1,6
Basarabia	21,8	47,6%	-	1,5	16,7%	12,4%
Bucovina	10,8%	40,0%	-	19,5%	20,0%	9,7%
Vechiul regat	50,0%	45,4%	-	-	-	4,6%

Populația României / '23

3).Sabin Mănuilă , "Evoluția demografică a orașelor și minorităților etnice din Transilvania [1923] " , 1929 (cf.statisticii N.Istrate)

[LD: atenție !

Mănuilă atrage atenția asupra unor **sporiri românești** , datorată reîntoarcerii în Transilvania a românilor refugiați în Vechiul Regat și a mutării unor regăteni în Transilvania ; asupra unor **scăderi ungurești** ,datorată plecării ungarilor din Transilvania, în Ungaria, după 1918.

Anul	...Rural			Urban		
	1910	1923	Diferența	1910	1923	Diferența
Români	2.702.599	2.951.856	+249.257	119.121	280.950	+161.829
Unguri	1.136.373	987.762	- 148.611	362.476	369.680	- 77.204
Germani	431.790	427.513	-4.277	104.521	130.170	+ 25.649
Evrei (confes.)	106.514	71.561	- 34.953	76.383	131.631	+ 55.247
Alții	192.823	119.774	- 73.049	15.922	17.070	+ 1.148

Mănuilă / '29

▣ 1923, Transilvania .

. Procente

Naționalit.	40 orașe	4083 sate	Total locuit.	Oraș	Sat	Total
Români	280.950	2.951.856	3.232.806	30,22%	64,76%	58,9%
Unguri	369.680	987.762	1.357.442	39,70%	21,6%	24,73%
Germani	130.170	427.513	557.683	14,01%	9,38%	10,16%
Evrei	131.631	71.561	203.191	14,16%	1,57%	3,71%
Alții	17.070	119.844	136.844	1,84%	2,63%	2,50%
Total	929.500 (16,9%)	4.558.466 (83,1%)	5.487.966 (din totalul populației)	100%	100%	100%

Mănuilă / '29

4) Recensămîntul general al populației României , 29 dec.1930

Institutul Central de Statistică.

Publicat de **dr.Sabin Manuilă** -Directorul Recensămîntului general al populației.

[Președintele Comisiei -**D.Gusti** ;

Octav Onicescu (dir.Instit. de statistică) -secretar]

Editura Institutului Central de Statistică -București.

▣ Expunere de motive la proiectul de lege, pentru Recensămînt.

Recensămîntul populației trebuia să fie repetat din 10 în 10 ani.

Pînă în 1930,România nu avusese un asemenea recensămînt.

În Vechiul Regat, ultimul recensămînt fusese cel din 1912.

În Ardeal (administr.maghiară) și Bucovina (administr.austriacă) , în 1910.

În Basarabia (administr.rusă) , în 1897.

(D.S., M.O. nr.17 , ședința din 4 martie 1930, p.485)

[LD: tabele selecționate, aranjate , scris de mîină !!!]

Recensămînt/ '30

▣ Împărțire administrativă (10 provincii istorice)

Provincia	Populația	Județe	Plăși	Orașe	Sate	Suprafața
România	18.052.896	71	322	172	15.201	295.049 km²
Oltenia	1.519.389	5	22	16	1.999	24.078km ²
Muntenia	4.028.303	12	56	28	3.357	52.505km.
Dobrogea	818.332	4	15	18	725	23.262km.
Moldova	2.427.498	13	38	29	2.843	38.058km.
Basarabia	2. 863.409	9	37	17	1.847	44.422km.
Bucovina	853.528	5	16	17	841	10.442km.
Transilvania	3.217.677	16	85	34	2.590	62.229km.
Banat	941.521	3	21	7	588	18.715km.
Crișana-Maram.	1.390.243	4	32	8	911	21.338km.

Recensămînt '30

▣ Municipii , locuitori, întreprinderi

Municipii	Locuitori	Întreprind.	Municipii	Locuitori	Întreprind.
1. Bucuresti	631.288	18.125	2. Chișinău	117.016	4.023
3. Cernăuți	111.147	3.890	4. Iași	102.595	3.638
5. Galați	101.148	3.453	6. Cluj	98.569	3.036
7. Timișoara	91.866	3.249	8. Oradea	82.355	2.737
9. Ploești	77.325	2.178	10. Arad	77.225	1.800
11. Brăila	68.310	2725	12. Craiova	63.063	2.132
13. Constanța	58.258	1901	14. SatuMare	49.917	1.797
15. Sibiu	48.019	1836	16. Tg.Mureș	38.116	1.839
17. Cetatea Albă	33.495	1.074	18. Bacău	31.264	1.400
19. Bălți	30.667	1.529	20. Giurgiu	30.348	?
21. Lugoj	23.674	?	22. Tr.Severin	23.674	?

Volumul IX STRUCTURA POPULAȚIEI ROMÂNIEI

Recensămînt / '30

Partea 13: profesii

▣ Profesii, pe grupuri etnice .

[LD .procentajul este raportat la profesie;cifrele nu reprezintă, de fapt , oamenii activi, ci un fel de statut socio-economic.]

Etnia	Total %	Agricultură %	Subsol %
	18.057.028	13.063.213	153.423
Români	12.981.324(71,89%)	10.164.144 (77,8%)	104.534 (68,35%)
Unguri	1.425.507	809.405	28.249
Germani	745.421	399.877	9.099
Ruși	409.150	291.197	917
Bulgari	366.384	313. 065	111
Evrei	728.115 (4,03%)	45.525 (0,345)	1.742 (1,13%)
Iugoslavi	51.062	36.038	284
Rut., ucr.	582.115	529.665	-
Greci	26.495	2.603	153
Diverși *	677.986	440.295	5.555
Alții	56.355	30.137	2.007
Nedeclarați	7.111	1.262	49

Etnia	Industr.metalurg. 300.954	Industr.lemn 249.146	Construcții 181.468
Români	147.868 (47,7%)	119.482 (47,9%)	82.725 (45,58%)
Unguri	46.413	47.968	35.725
Germani	37.933	29.293	25.055
Ruși	4.689	5.709	4.438
Bulgari	3.836	2.558	1.788
Evrei	21.570 (6,95%)	22.210 (8,91%)	8.088 (4,45%)
Iugoslavi	794	726	675
Rut., ucr.	2.622	3.199	2.090
Greci	791	347	514
Diverși *	41.901	16.521	16.019
Alții	1.439	1.066	4.309
Nedeclarați	98	70	50

Etnia	Text.manufact. 464.387 %	Ind.aliment. 225.340 %	Tipar,hîrtie,chimie 105.053 %
Români	203.734(43,58%)	106.639 (47,32%)	58.659(55,83%)
Unguri	77.530	32.581	16.094
Germani	42.709	22.564	10.154
Ruși	8.318	6.443	1.367
Bulgari	7.728	2.847	437
Evrei	98.449 (21,19%)	36.971 (16,40%)	13.310 (12,6 %)
Iugoslavi	1.700	2.418	210
Rut., ucr.	4.321	3.107	545
Greci	1.347	2.784	244
Diverși *	17.342	8.289	3.160
Alții	607	836	148
Nedeclarați	129	90	37

Etnia	Alte într. 24.710 %	Credit 89.091 %	Comerț 660.489 %	Transport 508.620 %
Români	12.285 (49,71%)	38.749(43,52%)	260.362(39,4%)	375.573(73,84%)
Unguri	4.715	11.445	48.340	55.594
Germani	2.355	7.160	30.773	15.876
Ruși	401	1.887	10.758	14.389
Bulgari	99	706	9.536	2.696
Evrei	3.350(12,66%)	25.593 (28,75%)	265.955 (40,26%)	20.301(3,99%)
Iugoslavi	54	118	2.415	964
Rut., ucr.	324	581	3.360	5.627
Greci	128	763	7.698	3.580
Diverși *	822	1.235	18.070	12.383
Alții	734	2.940	1.479	2.442
Nedeclarați	11	48	282	158

*** Diverși :**

51.842 cehoslovaci / 48.310 polonezi / 4.670 albanezi / 15.544 armeni /
154.772 turci / 12.456 huțani / 105.750 găgăuți / 262.501 țigani /
22.141 tătari /

Partea 5 : Neamul

▣ Populația României , pe provincii , neamuri, mediu (în procente)

Provincia	Total locuitori	Români	Unguri	Germani	Ruși	Rut-Ucr.	Iugosl.	Bulg.
România	18.053.000	71,9	7,9	4,1	2,3	3,2	1,3	2,0
Urban	3.632.000	58,6	11,2	5,3	3,4	1,5	0,3	1,2
Rural	14.421.000	75,3	7,1	3,8	2,0	3,7	0,3	2,2
Oltenia	1.519.000	97,5	0,2	0,2	*	*	*	*
Urban	198.000	1,7	1,0	1,5	0,3	*	0,4	0,2
Rural	1.321.000	98,4	*	*	*	*	*	*
Muntenia	4.028.000	93,4	0,8	0,5	0,2	*	*	*
Urban	1.093.000	82,3	2,8	1,6	0,5	*	0,2	0,2
Rural	2.935.000	97,6	0,1	*	*	*	*	*
Dobrogea	811.000	44,2	0,3	1,5	3,4	*	0,1	22,8
Urban	193.000	52,3	1,0	1,3	3,6	*	0,3	13,8
Rural	618.000	41,6	*	1,6	3,3	*	*	25,6
Moldova	2.427.000	89,8	0,9	0,3	0,3	*	*	0,1
Urban	591.000	70,1	1,1	1,0	0,9	*	0,1	*
Rural	1.836.000	95,9	0,8	0,1	*	*	*	*
Basarabia	2.864.000	56,2	*	2,8	12,3	11,1	*	5,7
Urban	370.000	31,1	0,1	0,8	27,1	5,2	*	3,4
Rural	2.494.000	59,9	*	3,1	10,1	11,8	*	6,1
Bucovina	854.000	44,5	1,4	8,9	0,9	27,7	*	*
Urban	227.000	33,0	0,3	14,7	1,2	13,9	*	*
Rural	627.000	48,7	1,8	6,7	0,8	32,8	*	*
Transilvania	3.218.000	57,6	29,1	7,9	0,1	*	*	*
Urban	516.000	35,9	39,8	12,7	0,4	0,2	*	0,1
Rural	2.702.000	61,7	27,0	6,9	*	*	*	*
Banat	942.000	54,3	10,4	23,8	0,2	0,5	4,3	1,1
Urban	169.000	35,0	22,7	31,3	0,7	*	1,5	0,2
Rural	773.000	58,5	7,7	22,1	*	0,5	4,9	1,2
Crișana,Mar.	1.390.000	60,7	23,1	4,8	0,2	1,7	0,2	*
Urban	275.000	33,1	43,7	3,0	0,4	0,8	0,5	0,1
Rural	1.115.000	67,5	18,1	5,3	0,1	1,9	*	*

urmare

Provincia	Cehosl.	Poloni	Huțani	Evrei	Greci	Albani	Armeni	Turci	Tătari	Găgăuți	Țigani
România	0,3	0,3	*	4,0	0,1	*	*	0,9	0,1	0,6	1,5
Urban	0,2	0,7	*	13,6	0,6	*	0,4	0,8	0,8	0,3	1,1
Rural	0,3	0,2	*	1,6	*	*	*	0,9	0,8	0,7	1,1
Oltenia	*	*	*	0,2	*	*	*	*	-	*	1,5
Urban	0,2	*	*	1,6	0,2	*	*	*	-	*	2,2
Rural	*	*	*	*	*	*	*	*	-	*	1,4
Muntenia	*	*	-	2,1	0,3	*	*	*	*	*	1,8
Urban	0,2	0,2	-	7,8	0,9	0,1	0,5	0,2	*	*	1,5
Rural	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	1,9
Dobrogea	*	*	-	0,5	1,1	*	0,7	18,5	2,7	0,9	1,4
Urban	*	*	-	1,8	3,6	0,3	2,4	13,5	1,7	0,9	2,1
Rural	*	*	-	*	0,3	*	*	20,1	3,0	0,9	1,2
Moldova	0,1	0,1	*	6,5	0,2	*	*	*	*	*	1,3
Urban	0,4	0,4	*	23,1	0,6	*	0,2	*	*	*	0,6
Rural	*	*	*	1,2	*	*	*	*	*	*	1,5
Basarabia	*	0,3	*	7,2	*	*	*	*	*	3,4	0,5
Urban	*	1,0	*	26,8	0,4	*	0,3	*	*	2,2	0,2
Rural	*	0,2	-	4,3	*	*	*	*	*	3,6	0,5

Bucovina	*	3,6	1,5	10,8	*	*	*	*	*	*	0,3
Urban	0,1	6,3	-	30,0	*	*	*	*	-	*	0,3
Rural	*	2,6	2,0	3,9	*	*	*	*	-	*	0,3
Transilv.	0,3	*	-	2,4	*	*	*	*	*	*	2,3
Urban	0,3	0,1	-	8,6	*	*	0,1	*	*	*	1,3
Rural	0,3	*	-	1,3	*	*	*	*	*	*	2,5
Banat	1,5	*	*	1,2	*	*	*	*	*	*	1,9
Urban	0,9	0,1	*	5,8	*	*	*	*	*	*	1,2
Rural	1,6	*	*	0,2					2,1		
Criş.Mar.	1,7	*	*	6,4	*	*	*	*	*	*	1,1
Urban	0,6	*	*	16,7	*	*	*	*	*	*	0,8
Rural	2,0	*	-	3,8	*	*	*	*	*	*	1,2

Provincia Ceh. Poloni Huţ. **Evrei** Greci Albani Armeni Turci Tătari Găgăuţi **Țigani**

Recensămînt/'30

▣ **Transilvania. Populația după etnie . (se poate completa ,vezi sus)**

	România	Transilvania T.	Transilv.	Banat	Criş.-Maram.
Români	71,9%	57,6%	57,6%	54,4%	60,7%
Unguri	7,9	29,0			
Germani	4,1	7,9			
Ruşi	2,3	0,1			
Ucr,rut.	3,2	sub 0,1			
Bulgari	2,0	sub 0,1			
Evrei	4,0	2,4		1,2	1,6
Țigani	1,5	2,3			

Recensămînt / '30

Partea 6

▣ **Limba maternă (p. 408-438)**

(Selectiv,calculeLD: din păcate, lipsă Basarabia, Bucovina; lipsă germana, rusa,etc...)

Provincia	Total pop.	Româna	Maghiara	Idiș
România	18.057.028	13.180.936	1.554.525	518.754
Transilvania	3.217.988	1.873.691	997.653	52.008
Banat	939.958	520.041	105.584	757
Criş.Maram.	1.390.417	839.484	377.475	58.510
Total Transilv.	5.548.363	3.233.216	1.480.712	111.275

recensămînt / '30

Partea 7 : (selecție, aranjament, LD)

▣ **Populația după religie. (p. 440-470)**

Provincia	Total pop.	Ortodoxă	Greco-cat.	Mozaică
România	18.057.028.	13.108.227	1.427.391	756.930
Transilv.	3.217.988	893.176	1.001.527	81.503
Banat	939.958	527.293	33.672	14.043
Criş.Maram.	1.390.417	511.887	350.246	97.287
TotalTransilv.				192.833

Evrei.România/ Transilvania (p. 376-377)

	Total populație	Români	Evrei
România	18.057.028	12.981.324	728.115
Transilvania T.	5.548.363	3.207.880	178.699
Transilvania	3.217.988	1.852.719	78.626
Banat	939.958	511.083	11.248
Criș.-Maram	1.390.417	844.078	88.825

Transilvania.Evrei : orașe,județe (diverse date ,selectiv,LD)

Urban - 100.413

Rural - 78.286

Orașe :

Alba Iulia - 1480	Aiud- 464	Brașov -2.267	Gheorghieni - 593
Cluj - 13.062	Huedin - 1.018	Făgăraș - 388	Deva - 848
Hațeg- 455	Petroșani- 1.057	Tg.Mureș- 4.828	Reghin -1.556
Bistrița - 2.177	Carei - 2.329	Șiml.Silv.- 1.526	SatuMare- 10.693
BaiaMare- 1.952	Sibiu- 1.308	Dej- 3.346	Gherla - 1.019
Mediaș- 702	Blaj- 227	Sf.Gheorg.- 281	Turda - 852
Oravița - 101	Reșița - 300	Lugoj- 1.387	Caransebeș 305
Timișoara 7.057	Arad - 7.057	Oradea - 14.764	Beiuș- 462
Sighet- 10.526			

Județe :

Cluj - 17.163	Someș - 10.546	Mureș - 9.959	Timiș-Toront. - 8.485
Sălaj- 13.380	Arad- 9.048	Bihor - 21.982	Maramureș - 33.828
SatuMare - 23.967			

Clase de profesii

Provincia	Total	Agric.	Subsol	Metalurg.	Ind.Lemn
România	728.115	45.525	1.724	21.570	22.210
Rural	231.740				
Urban	496.375				
Transilv.	178.699	16.423	491	5.484	5.427

Provincia	Text.mfct.	Ind.aliment.	Tipar, hîrt.	Alteîntreprind.
România	98.449	36.971	13.310	3.350
Rural	26.376	14.212	1.650	587
Urban	72.073	22.759	11.659	2.763
Transilvania	21.071	9.600	2.996	952

Provincia	Credit	Comerț	Transp.	Instit.Publ.	Diverse
România	25.593	265.955	20.301	36.883	105.477
Rural	2.311	92.147	6.075	9.464	22.213
Urban	23.282	173.808	14.226	27.419	83.264
Transilvania	4.032	63.104	5.008	13.640	23.634

Recensămînt / '30

Transilvania. Evrei după neam, limbă,religie. (aproximativă)

Provincia	Neam	Limbă (idiș)	Religie (mozaică)
-----------	------	--------------	--------------------

Transilvania	78.626	52.008	81.503
Banat	11.248	757	14.043
Criş.Maram.	88.825	58.510	97.287
Total	178.699	111.275	192.833 *

* Diferența de **14.134** ar fi putut reprezenta pe **evreii asimilați**.

Recensământ / '30

Partea 8, 11 : Cetățenia , loc naștere (p. 472-488, 488- 579) (selectiv, LD)
Transilvania

Provincia	Populație	Cetăț.rom.	Alte cetăț.	N.altă țară	Nedeclarat
Transilv.	3.217.988	3.210.220	7.768	44.825	5.263
Banat	939.958	935.992	3.966	52.009	2.401
Criş.Maram.	1.390.415	1.386.312	4.103	64.828	1.460
Total Transilv.	5.548.361	5.532.524	15.837	161.662	9.024

Recensământul / 1930

5) Dr.Sabin Mănuilă, Les problèmes démographiques en Transylvanie ,

M.O,Bucarest , 1934, p. 10-16

/ În ansamblul țării , **minoritățile etnice** reunite, constituie **26,9 %** din populația țării , iar **românii** , în masse etnice compacte, unitare..... **73,1% .**

/ O **caracteristică a minorităților** etnice din România este că ele **trăesc disparate** unele de altele , **izolate** între ele , economic, social , cultural, sentimental.

" Astfel ungerii nu colaborează decît cu o parte din evreii din Transilvania." (p. 11)

/ În ordine, proporținea mai mare o au **ungurii** (7,9 %) , **evreii** (4,3%) , **germanii** (4,0%) , **ruteni+ucraineni** (2,6%) , **bulgari** (2,2%) , **ruși** (2,1%) , **turco-tătari** (1,3%) .

/ În 1930,apărea statistic și **primul oraș cu majoritate evreească,**

Sighetul Maramureșului. (p.13)

/ În **1910**, Transilvania avea **480.000 unguri la orașe**, inclusiv **evreii** .

În **1918**, o parte de **evrei 100.000 - s-au declarat evrei**, și ,

în felul acesta , **pop.maghiară s-a diminuat statistic** (p. 14)

Mănuilă / ' 34

6) Memoriile Organizațiilor Evrești, Conferința de pace, Paris, 1946.

(Arhiva M.A.E., Fond Conferința de pace, 1946, vol.85, f.205-209)

Dosar

Fondul Conferința de Pace de la Paris

Anul 1946.Vol.85.

Referitor la art.25 ,

Vol.II Memoriile Organizațiilor Evrești

Cu prilejul recensământului general , din **1930**, din populația țării,

S-au declarat de **limba maternă idiș** **518.754** suflete

S-au declarat a fi de **neam evreesc** **728.115** suflete

Au fost constatate a fi de **religie mozaică** **756.930** suflete

" **Ultima din aceste cifre , reprezintă populația evreească a României,**

la data recensământului din 1940.

Diferența [...] se datorește **situației speciale a popoului evreu.**

Numărul scăzut al **mozaicilor** ce se declară cu **limba idiș**, este urmarea faptului că

populația mozaică a României provine din **mai multe centre de expansiune** ,

dintre care **cel galițian** posedă o limbă specifică **idișul** ,

pe cînd **celelalte** (evreii spanioli, de ex.) **vorbesc limba popoarelor**

n mijlocul cărora s-au așezat.

"Diferența dintre numărul mozaicilor și numărul celor ce se declară de neam evreu ,provine din faptul că Evreii au fost ajutați L.D ?!] în Ungaria să se asimileze neamului dominant

(cazul evreilor din Transilvania și Banat , care se declară de a fi de **neam maghiar) "**

Deci , în România, existau **760.000** evrei, reprezentînd **4,4 %** din populație, la 1930.

În județele din nordul țării, populația țării este mult mai densă, procentul depășind cu mult media pe țară :

Maramureș - 21,1%	Cernăuți-16,9 %	Iași - 14,9 %
Lăpușna(Chișinău) - 12,1	Covurlui[Galați] - 9,8	Soroca - 9,3
Botoșani - 9,2	Hotin - 9,2	Storojineț- 9,1
Satu Mare -8,6	Bălți - 8,3	Câmpulung 8,2
Ilfov.....7,7	Rădăuți- 7,2	Dorohoi- 7,0
Orhei -7,0	Neamț- 6,7	Tighina- 5,5
Bacău -5,5	Suceava- 5,5	Bihor- 5,4
Cluj -5,3	Roman- 4,9	Baia]Fălticeni?]- 4,9
Someș- 4,8	Năsăud- 4,4	Sălaj- 4,0

..." **Populația evreească** era localizată în deosebi la orașe.

Pe cînd , din **populația totală a României** , domiciliu în orașe **20,2 %** ;

dintre **evrei** trăiau în orașe **68,7 % "** (la sate , 31,3%)

"Astfel, **deși evreii reprezintă 4,2%** din populația totală a țării ,

procentul lor în populația urbană a țării se ridică la **14,2%** ,

fiind în schimb de 1,6%în populația rurală.

Procentul evreilor în populația urbană , pe provincii istorice :

Oltenia - 1,7%	Dobrogea - 1,9%
Banat - 7,2	Muntenia - 8,4
Transilv. 8,9	Criș.Mar. -19,3
Moldova 23,6	Basarabia - 26,8
Bucovina 30,2	

Orașele cu procentajele cele mai ridicate :

Călărași Târg (Lăpușna) - 76,7	Văjnița (Stotojineț) - 70,2	Bălți - 46,6
Mihăileni (Dorohoi) - 40,4	Sighet - 38,9	Cernăuți- 38,2
Hotin - 37,7	Dorohoi - 36,7	Botoșani - 36,7
Soroca- 36,3	Chișinău - 36,0	Leova (Cahul) - 35,6
Iași - 34,5	Tg.Frumos- 32,3	Gura-Humor 32,3
Bacău - 30,8	Galați - 19,8	București - 12,0

Memoriul evreilor / '46

Anexa 3,p. 29

Patroni de întreprinderi comerciale , români - evrei :

Întreprinderea	Patroni	Români	Evrei
- Bijuterii , pietre prețioase, metale prețioase	821	10,7%	61,9%
- Articole de pielărie	1.726	19,2	59,8
- Mobilă, art. menaj	1.516	20,0	56,6
- Manufactură, îmbrăcăminte	15.546	31,8	55,3
- Combustibile	2.326	26,7	54,2
- Materiale de construcții	1.860	32,8	48,6
- Art.tehn., aparate de măsură	1.742	30,9	48,3
-Credit, asigurări, zărafie	85	36,5	47,1
-Chimicale, vopsele, lacuri	2.376.	29,4	46,5
- Aparate electrice	309	23,3	46,3
- Foto-muzică-jucării	116.	21,6	45,7
- Editură, librării, papetărie	1.191	40,0	44,6
-Hoteluri,hanuri, camere mobilate	802	32,7	41,0
- Spectacole	167	41,9	41,0
- Comerț alimentar	115.198	49,8	29,2
- Transporturi	1.333	37,6	25,2
- Salubritate publică, igienă	685	50,7	10, 7

- Alte comețuri 993 34,7 31,0

Patroni întreprinderi industriale .Români-Evrei

Întreprinderea	Patroni	Români	Evrei
- România -general	25.259	47,6%	19,6 %
- Industrie lemn	51	17,6	66,7
-Industria construcțiilor	526	34,8	51,1
- Industria metalurgică	697	33,6	39,9
-Industria extractivă	67	47,8	31,3
-Industria textilă	3.132	49,9	24,8
-Uzină apă,gaz, electricitate	36	44,4	19,4
-Industrie grafică, zincografie	2.167	41,3	19,8
-Industria alimentară	11.733	50,4	14,6
-Industria chimică	1.833	42,2	16,4
- Industria hârtiei	1.884	40,7	13,3
-industrii pielăriei	1.930	53,8	11,0
Alte industrii	203	29,61	35,0

Memoriul organiz.evreești /1946

7) Sabin Manuilă, "Populația României", 1938 [în vol."Zece ani "...]

România (1930) reprezintă **2,52%** din suprafața Europei și **3,60 %** din populație.

/Densitatea populației pe Km2 este superioară densității europene, iar ritmul de creștere este mai accentuat.

Din provinciile istorice, cea mai mare densitate este în Bucovina (81,7%), iar cea mai mică , Dobrogea (34,9%)

Populația și întreprinderile , în municipii.

Municipii	Locuitori	Întreprinderi	
București	631.288	18.125	Total orașe=152
Chișinău	117.016	4.023	Reședințe jud. = 51
Cernăuți	111.147	3.891	Întreprinderi =120.627
Iași	102.595	3.638	Urbanizare lentă
Galați	101.148	3.453	Orașele=aglomerări urb.
Cluj	98.569	3.036	=centre administr.
Timișoara	91.866	3.249	Municipii=23 (1933)
Oradea	82.355	2.735	București =72.939 clădiri
Ploești	77.325	2.178	=158.043 fam.
Arad	77.225	1.800	
Brăila	68.310	2.725	
Craiova	63.063	2.132	
Brașov	59.234	2.224	
Constanța	58.258	1.908	
Satu Mare	49.917	1.797	
Sibiu	48.019	1.836	
Tg.Mureș	38.116	1.839	
Cetatea Albă	33.495	1.074	
Bacău	31.264	1.400	
Bălți	30.667	1.529	
Giurgiu	30.348	(după 1930)	
Lugoj	23.674		
Turnu Severin	21.073		

[Manuilă/](#)

▣ **Structura profesională a populației, 29 dec.1930 (p.154-156)**

Din cei 18.052.000 locuitori, 10.542.000 **(58,4%)** sunt **activi**
7.510.000 (41,6) sunt **pasivi**

Comparativ ,alte state,sunt **activi**:

URSS 57,5 / Bulgaria 56,2 / Franța 52,4/ Germania 49,4 /
Elveția 47,6 / Anglia 47,2 / Austria 46,9/ Ungaria 46,0 /
Japonia 45,3 / Grecia 44,3 / Italia 41,9 / Norvegia 41,5 /
Cehoslov.40,2 / Olanda 40,1 / **SUA 39,8** /

/România deține locul I ,numai pentru că majorit.pop.muncește în agricultură,
deci structurii sale agrare caracteristice.

/Populația **activă feminină** în România,este de **52,2%**

pe cînd în SUA este de 17,7 %,dar procentul este dat de femeile-țărănci.

Profes.	Pop.totală	Urbană	Rurală	Activă total	procente
Total	18.052.900	3.632.200	14.420.700	10.542.900	58,4%
Expl.sol.	13.070.300	580.600	12.489.700	8.244.500	63,1 %
Industrie	1.715.000	919.100	795.900	759.100	44,3%
Com.Cred.	722.100	482.200	239.900	337.400	46,7%
Transport	505.500	317.200	188.300	179.200	35,5%
Inst.publ.	866.500	537.600	328.900	485.000	56,0%
Sănăt.publ., sport,diverts.	198.600	139.700	58.900	105.400	53,1%
Alte categ.	974.900	655.800	319.100	432.300	44,3%

Pop.act.	Pop.act.urb.	Pop.act rur.
10.542.900	1.823.900 (17,3%)	8.719.000 (82,7)

Profes.	Pop.activă	Urban	Rural
Expl.sol.	8.244.500	4,4%	95,6%
Industr.	759.100	56,2	43,8
Comerț,credit	337.400	66,3	33,7
Transport	505.500	62,7	37,3
Instit.publice	485.000	67,6	32,4
Sănăt.,sport,divert.	105.400	74,5	25,5
Alte categ.	432.300	66,0	34,0

/Dă și o diagramă a acelorași categorii,pe diverse țări

(16,europene,Japonia și SUA)

în care Rom.este pe **locul trei** din coadă (înainte de Bulgaria și URSS)

Manuilă /

▣ **Situația profesională a locuitorilor. (p.136)**

Pop.totală	pe țara	Urban	proc.	Rural	proc.
Pop.totală	18.052.900	3.632.200		14.420.700	
Pop.activă	10.542.900	1.823.900		8.718.000	
1.Propr.rent.pens.	200.300	128.100	7,0%	72.200	0,8%
2.Patroni,contpropr.	3.321.000	327.200	17,9%	2.993.800	34,3
3.Liber prof.	42.200	25.100	1,4	17.100	0,2
4.Salariați	1.022.200	589.400	32,3	433.200	5,0
5.Ucenici	94.900	69.300	3,8	25.600	0,3
6.Alții	917.200	316.800	17,4	600.400	9,6
7Membr.fam.Auxil.	4.649.400	195.60	10,7	4.453.800	51,1
8.Servitori	295.200	172.40	9,5	122.800	1,4
Populaț.întreținută	7.510.000	1.808.300	-	5.701.700	-

8) Virgil N. Madgearu, "Evoluția economiei românești după războiul mondial", 1940.

Capit. I.: Suprapopulația agricolă.

Madgearu /'40

▣ Prefață

(Valea Mare, Argeș, 1 august 1940), la un an de la izbucnirea războiului mondial și la câteva săptămâni de "zile de restriște" după **răpirea Basarabiei și Bucovinei**, care, pentru România, a însemnat pierderea a **3.800.000 locuitori (18,62%)**, dintre care **2.000.000 români (13,34%)** și a **50.000 km² (16,99%) din teritoriu**.
Lucrarea se afla sub tipar când s-a produs tragedia .

-Explică de ce a ales ca **etapă cronologică 1919-1938**, perioadă pe care, deja, o numește "**dintre războaie**".

[.....]

Madgearu/'40

▣ "Presiunea demografică rurală"

-În **1930**, România se afla printre primele 20 țări de pe glob (**locul 14**) ca **densitate a populației pe km². (61,2 !)**

În 1938, ajungea la 66,9 [!!!] ...la o medie europeană de 47,1 locuitori

-**România** aparține, astfel, țărilor cu **tendință de creștere a densității populației**, mai ales a celei **rurale**

(**14,4 milioane**, 78,9% din populație, la sate ; **3,6 milioane**, 21,1% la orașe)

-Suprafața agricolă cultivabilă, însă, ... 1 km² la ... 82 locuitori sau, după ocupație, -" ... 75 agricultori

Suprapopulația agricolă are consecințe asupra mijloacelor de subsistență, necesitând extinderea suprafeței agricole, în dauna fînețelor și pășunilor, și, pe cale de consecință, a scăderii animalelor domestice.

De asemenea, mai duce și la fărîmîțarea, pulverizarea proprietății.

Statistică (pag.30) Terenuri agric. după întinderea exploatării, 1938

Comentează statistica

Structura proprietății agricole agravează fenomenul suprapopulației

Statistică (pag.32) Media suprafețelor pe regiuni, de la 2,05 ha în Bucovina,

la 8,25 Basarabia-sud... ceea ce dă cam **0,98ha/pe un locuitor agricol**

-Legea circulației [Mihalache], din 1929, a dat posibilitatea cumpărării pămînturilor împrorietărite, pînă la 25 ha, ceea ce a dus la întărirea unor gospodării mijlocii.

Madgearu/

▣ "Utilizarea incompletă a muncii țaranului" (pag.48...)

(cf.dr.A.Frunzănescu, "Munca omenească în actuala conjunctură economică" 1935)

/9,9 milioane persoane populație agricolă

4,0 milioane ... bărbați

4,0..... femei

1,9..... copii (13-20 ani)

Această forță ar putea presta ... 1.865,1 milioane zile lucrătoare

În medie, ei prestează 814,4 milioane zile

Deci folosesc doar 43,66% din energia însumată.

Madgearu/

▣ "Perspectivele presiunii demografice" (pag.49...)

(cf. Dr. Sabin Mănuilă, D. Georgescu, "Populația României", 1937)

-**Populația României** se caracterizează printr-o proporție covârșitoare de **copii și tineret (46,4% din populație-tineret 1-19 ani)**.

-Din cauza războiului, un gol, un segment de vîrstă deficitar (10-14 ani),

care reprezintă **un potențial pierdut de cca 700mii locuitori [!!!]**

(care vor lipsi de la "datoria biologică")

-Natalitatea ,în continuă scădere. [!!!]

-Mortalitatea ,f.ridicată,mai ales cea infantilă.[!!!]

Este de așteptat ca populația românească să crească ,pentru că suntem un popor vital...,mai ales populația rurală.

Statistică prognozată (pag.51)

pentru populația rurală

1931-34	1940-44	1950-54	1955-59
15.594.424	18.305.529	21.597.008	23.585.318 [!!!]

-Îngrijorare pentru excedentul de populație rurală și lipsa pământului !

Madgearu/

▣ **"Industria și agricultura " (pag.189...)**

-Caracterul extensiv al agriculturii,inventar sărac,muncă utilizată parțial.

-Industrializarea ar trebui să fie benefică pentru agricultură DAR...

- Urbanizarea

/Din cele 172 orașe,31 au o populație sub 5.000locuitori,și numai 1-Capitala-are peste 500.000 (dă Statistica)

Micimea majorității orașelor,faptul că peste 20% din orașeni sunt de fapt "rurali",rețeaua de drumuri precară,a condus la un slab consum al produselor țărănești

,și se poate conchide că ,deocamdată,

industria nu a contribuit substanțial la dezvoltarea agriculturii. (explică de ce)

Madgearu/ [L.D.!presupun rînduri adăugate în cartea aflată sub tipar]

"Prin pierderea Basarabiei și Bucovinei de nord,

România a pierdut 50.135km.p. sau 16,99% din teritoriul național

și **3.748.063 locuitori sau 18,62 % din populație"**

Madgearu / '40

Guvernul IG Duca .14 nov'33

9) O.Goga , conferință : "România politică " , Cluj, 25 nov.'33

("Universul" , an 50, nr. 327, 29 nov.'33)

Cluj, 25 nov., sala Teatrului Național .

În psihologia poporului nostru , în ultimii ani , s-a petrecut o mare schimbare .

Pentru a se înțelege această schimbare , d-sa a făcut o paralelă între viața publică dinainte și de după război.

Goga / 25 nov.'33

▣ **Cauzele slăbirii "românismului"**

" Viața noastră publică a suferit apoi o schimbare importantă

prin reforma agrară și electorală.

[LD : atenție la **logica viciată de patima națională !** Ca și când **sentimentul național** ar fi fost un **atribut doar a țaranului clăcaș, fără pământ și fără drepturi politice !**

Ca și când **reforma administrativă** ar fi fost cerută de votul universal, **nu de necesitatea organizării administrației unificate !]**

Din sistemul nostru politic bazat pe votul universal ,

a ieșit apoi **reforma administrativă** . Ea e bazată pe trei principii călăuzitoare , cari **deopotrivă sunt dăunătoare din p.d.v.național.**

Descentralizarea excesivă , pe care a inaugurat-o această reformă,

însemenează **perpetuarea vechilor granite** , **deși în provinciile alipite**

numai prestigiul statului român unitar poate salva situația românismului.
Tot noua lege administrativă a pecetluit autonomia municipală a orașelor.
Goga / 25 nov.'33

▣ Românizarea orașelor !

▣ "Principiul proporționalității !"

[LD : cred că la acest capitol are în mare parte dreptate .În privința metodelor de "românizare" a orașelor ... va trebui să mă pronunț. Cum trebuia să se producă ea ?]

" Opera de românizare a orașelor se impunea de mult , dar ea nu s-a mai putut face din momentul ce legea administrativă a acordat acestor orașe adevărate drepturi de <self government> Noi nu ne-am dat seama de acest mare adevăr , de aceea azi orașele noastre sunt centre de simțire programatic străină pe trupul țării noastre.

Ideea normală de de dominațiune națională pe acest pământ nu a fost încă îndeplinită. Dovada cea mai bună ne-o dau cifrele statistice cu privire la situația funcționarilor minoritari . Iată raportul de la P.T.T. din diferitele părți ale țării .

[LD eu am făcut tabelul din datele lui Goga]

În Bucovina :

<u>Localitatea</u>	<u>români</u>	<u>minoritari</u>
Cernăuți	24%	76% (52 funcționari superiori români și 107 străini)
Rădăuți	30 %	70%
Văscăuți	23%	67%
Vișnița ,	0%	100%
Gura Humorului,	28%	72%
Vatra Dornei,	50%	50%

În Basarabia :

Tatar Bunar	0 %	100%
Hotin	35%	64 %
Cahul	38%	62%
Tighina	42%	58%

În Ardeal :

Careii Mari	38%	62%
Zalău	23 %	77%
Salonta	33%	67%
Aiud	25%	75 %
Gherla	40%	60%
Cluj	34%	66%
Gheorghieni	25%	75%
Reghin	25%	75%
Toplița Română	25 %	75%
Orșova	27%	73%
TârguMureș	35%	65 %
Reșița	44%	56%

Goga / concluzie

Iată de ce se impune punerea în aplicare a principiului proporționalității în toate funcțiunile publice , la toate instituțiile de stat și particulare , și la universități.

Nimeni nu ne poate împiedica de a aplica statului acestuia pecetea ființei noastre naționale , căci avem majoritate numerică impresionantă.

Iată de ce revizionismul maghiar este o erezie , și oricine ar încerca de a traduce în fapte această erezie își va rupe măselele pe pământul țării noastre .

Ideea națională ar trebui să creeze unitatea de simțire între noi.

Dar cea dintâi dogmă pentru aceasta ar fi ca românul să fie stăpân la el acasă.

O.Goga / 25 nov.'33

Vezi la fișier Naționalism - probleme conexe.

Guvern Tătărașcu .Legislatura PNL. Sesiunea a II-a ordinară , 15 nov.'34-20apr.'35

10.) CCGiurescu (PNL-g) , discurs la Mesaj, 12 dec.'34

Vict.Iamandi ,Eug.Titeanu , G.Hogea, Ionel Pop, - intervenții polemice

(DAD, MO 14, șed. din 12 dec.'34, p. 229- 242)

[LD :Activitatea guvernului în lumina "ideii naționale" , "statului național unitar" .

Atacă toate chestiunile prin prisma acestor concepte .

Giurescu / 12 dec.'34

▣ Realitatea demografică

Există astăzi în Statul Român o serie de probleme de caracter demografic, o serie de puncte nevralgice , puncte care se datoresc acțiunii de Stat a puterilor care constituiau , anterior, țările vecine nouă.

Printr-o politică de Stat, și nu printr-un proces normal , organic, de dezvoltare etnică, avem astăzi unele probleme demografice în diferite părți ale teritoriului românesc.

Bucovina de nord

Bucovina de nord, care în sec. XVII și XVIII era un ținut românesc , a fost supusă unui proces de desnaționalizare , prin acțiunea persistent urmărită și conștientă ale Statului austriac. Pe locurile unde odinioară erau vechi sate românești ,

Statul austriac a favorizat imigrarea elementelor alogene , a elementului rutean și a elementului evreesc , alături de elementul german . Astăzi Bucovina, țara cântată de poeți, este în jumătatea ei nordică, un tritoriu locuit , în bună parte, de alte neamuri decât neamul românesc , și veți constata sate cu nume foarte frumoase , specific românești ,în care nu mai auzi nici o vorbă românească.

Și ceea ce este mai grav, veți constat sate , unde se mai vorbea românește până acum 30-40 de ani și chiar în momentul Unirii , și în care astăzi moldovenii sunt înghițiți de acești minoritari."

Maramureșul ...

Alt caz dureros : Maramureșul , țara voievozilor, a descălicătorilor de țară, a acelor care , în convorbirile lor, începeau prin cuvintele : < cinstiți boieri și frați >

Vă invit să vedeți astăzi ce au ajuns urmașii < cinstiților boieri și frați > din vremea strălucită a voievozilor , care este raportul demografic , în ce fel se prezintă situațiunea astăzi în Maramureș.

Ținutul secuiesc ...

Este adevărat că ținutul secuiesc este tot rezultatul unei politici de colonizare de dată foarte veche , săvârșită prin secolul XII dar nu este mai puțin adevărat că , tot prin autoritatea de Stat , s-a instalat în plin teritoriu românesc o populație alogenă. Ce trebuia să facă statul român ? Încă odată, țin să accentuez : noi nu suntem șovini . Se știe cum au procedat turcii : < poftiți afară ! > și au îmbarcat pe toți grecii din Asia Mică , în număr de un million și jumătate - cea mai mare strămutare de populație pe care a cunoscut-o vreodată istoria , față de care năvălirile barbare sunt un fleac ,au îmbarcat , așa dar , un milion și jumătate de greci și i-au trimis în Tracia și Macedonia.

- Nichifor Robu (LANC) : Vedeți că se poate ? Ce bine ar fi să ne facem și noi turci , pentru o lună de zile, măcar !

4 milioane de minoritari...

-Giurescu : Problema, pentru noi, este mult mai complexă , pentru că în Statul român sunt 4 milioane de minoritari .

- Robu : Va dura 3 luni, și atât ! (ilaritate)

- CCGiurescu : Sunt 4 milioane și dintre care unii, cum sunt secuii , eu, ca istoric, nu pot ca să tăgăduesc că stau pe pământul românesc de 700 de ani, ba poate și mai bine. Va să zică, o asemenea soluție , într-adevăr nu se poate concepe. "

CCGiurescu / 12 dec.'34

▣ Politica demografică :

▣ Colonizarea românească !

Există, însă, alte soluțiuni, care trebuie neapărat puse în practică.

Statul român trebuie să aibă o politică demografică .

Statul român trebuie să urmărească accentuarea elementului românesc

pretutindeni, în regiunile unde este amenințat sub raport etnic,

fiind că prima avuție a Statului nostru rămâne populația .

În momentul când ai pierdut stăpânirea sub raport etnic într-un ținut, ai pierdut ținutul. (aplauze PNL-g și LANC) Fiindcă această populație străină pune mâna pe pământ și în momentul în care este și pământul în mâna străinilor - și acești străini au majoritatea sau unanimitatea chiar în anumite regiuni - poți să consideri periclitat viitorul Statului și poporului nostru în acea regiune , dacă statul nu vine cu măsuri hotărâte. Sigur, este o problemă delicată , complexă dar nu insolubilă.

Politica liberală ...

Dacă exista o asemenea politică în ultimii 7-8 ani - pentru că **ea a existat în preocupările lui Ion Brătianu, între 1922-1926** - cu siguranță să **situația ar fi fost astăzi altfel.**

Statul românesc trebuia să aloce , anual, o sumă între **500 milioane - 1 miliard**

- doar a dat 1.800.000.000 pentru șoselele suedeze! - avea această **obligație**

elementară , pentru problema demografică, și să facă o operă de colonizare

intensivă și extensivă , în părțile amenințate ale teritoriului național. (Aplauze la PNL-g)

După începuturile lui Ion Brătianu - care avea **un plan , un sistem de cugetare națională , un sistem din care decurgeau consecințe** în diferite domenii ...

a urmat guvernarea național- țărănistă.

Guvernarea PNT ...

" Sunt obligat să spun , pe dvs [PNT] nu v-a preocupat **Statul național ci Statul electoral.** Noțiunea de **democrație , de vot, de electoralitate , v-a fost mai scumpă decât noțiunea națională.**

Primatul l-a avut electoralul , nu naționalul.

PNT a oprit brusc procesul de colonizare cu elemente aromânești în Cadrilater ; nu a descurajat sfidarea elementelor rutene din Bucovina ; nu a avut grijă de compoziția națională a regiunilor de graniță ;

CCGiurescu / 12 dec.'34

▣ Realitatea demografică a orașelor

În statul modern, orașele sunt centrele motoare , centrele nervoase, care comandă viața unei națiuni.

Dacă satele sunt imensul rezervor de energie vitală , puterea de viață a națiunii,

impulsul , directivele , formele de organizare , acelea le dictează orașele ,

prin tot ce implică ele, prin **puterea bancară, prin presă, prin tot angrenajul de**

elemente , de forțe, care fac din oraș citadela vieții contemporane.

Sub acest raport, Statul românesc este în situația cea mai critică ,

aș îndrăzni să spun în situația cea mai critică din statele europene.

Statul românesc are orașele străine.

Cunoaște **obiecțiunea ministrului lamandi, care a reproșat că se vine cu statisticile unor anumite orașe, unor anumite regiuni, nu cu media pe țară, atunci când s-a discutat legea protecției muncii naționale.**

Să luăm , de ex., Ardealul, Moldova dintre Prut și Nistru

Hotin ...

În **orașul Hotin, cetatea Sfântului Ștefan, care este situația demografică ?**

Sub guvernarea liberală, **s-a încercat o împroprietărire a elementelor românești . A fost anulat de guvernarea național-țărănistă !**

- **Nichifor Robu** : la Hotin , , de curând, s-a dat numele de Bilec - un jidan ! - pieții centrale din oraș !

- **Giurescu** : **dacă se cercetează populația Hotinului - nu funcționari , militari , alte funcții flotante , ci a băștinașilor, a proprietarilor de pământ și de case - veți vedea că în Hotin nu există decât un singur locuitor român ! (exclamații)**

A, sunt cetățeni români , dar nu există Români, aceasta este deosebirea.

Mediaș...

În **orașul Mediaș , în 1918 erau 400 de locuitori maghiari.**

Dup 16 ani de la Unire , **populația maghiară a atins cifra de 4.000 , adică de 10 ori mai**

mare .

Timp de 3 secole - în sec. XVI avea numai 82 maghiari ! - ajunseseră la 400 , iar acum a sporit de 10 ori !

- Ionel Pop (PNT) : Cred că faceți o greșeală! Orașul este mic, cred că are cca 12 .000 locuitori .Cifra este exagerată . Cifra mi se pare curioasă . Dacă s-a făcut vreo deplasare ... s-a făcut în detrimentul sașilor , care , în cele trei secole, aveau anume privilegii , adevărate " ziduri chinezești" în jurul orașelor. Nu cred că este exemplul cel mai potrivit ales De ce nu vă referiți la Cluj sau Târgu Mureș ?

Cluj...

" În Cluj, o spun cu toată mândria, elementul românesc câștigă teren, nu numai în ce privește numărul populației ci și în ce privește punctul despre care spuneți dvs că este important, stăpânirea.

Cartierele frumoase de vile care se ridică la Cluj, 90 % sunt românești.

Tg.Mures

" De asemenea, în ce privește orașul Târgu-Mureș, știți ce era acolo.

Aveam 2 preoți , câțiva credincioși, 1 singur comerciant și câteva zeci de plugari. Ei bine, situația s-a schimbat cu totul.

Înainte vreme , în Târgu Mureș , nu auzeai vorbă românească , nu puteai vorbi într-o prăvălie în românește, fiindcă nu te înțelegeau.

S-au făcut progrese imense. "

CCGiurescu / 12 dec.'34

▫ **Politica demografică orășenească**

- **Ionel Pop** : " E bine să nu exagerăm ; s-a făcut prea puțin , este adevărat , trebuia să se facă mai mult, însă elementul românesc în Ardeal , și la orașe, și la sate, a știut să facă opera de naționalizare .

Și dați-mi voie să vă spun că acum s-a tradus în fapt imaginea de pe o stampă veche , pe care am văzut-o o dată pe o stampă de pe la 1700 : era o cetate văzută din afară ; pe poarta cetății ieșea un nobil țanțoș , călare pe un cal buiestraș , și pe altă poartă , intra un țaran român și o femeie cu desagă în spate și cu opinci în picioare . A fost o imagine profetică.

Lucrurile acesta s-a întâmplat .Orașul Cluj se românizează, prea încet, poate, fiindcă el este lăsat în grija soartei. **Trebuie să avem preocuparea permanentă , care să fie a tuturor, de a accentua acest proces de românizare , dar nu trebuie să exagerăm , să spunem că regresăm sau stăm pe loc. "**

- **CCGiurescu** : Nu am afirmat niciodată că regresăm sau stăm pe loc.

Dar acțiunea Statului ? Ce a făcut Statul în această privință ? (aplauze la PNL-g)

Colonizările rusești și ungurești ...

D-le Pop , Rusia a întreprins o operă de colonizare care a modificat esențial aspectul Moldovei dintre Prut și Nistru .În partea ei sudică , dvs știți că astăzi, în locul vechiului Bugaz , este un mozaic etnic, găsești toate națiunile acolo, și elvețieni și francezi găsești acolo , în sud.

Apoi statul unguresc, printr-o politică de colonizare , ne-a pus acel bloc de populație secuiască , în sec.XII , în inima poporului românesc.

Și ferească Dumnezeu să fi biruit în 1918 Puterile Centrale , eu cunosc politica sistematică care urmărea dislocarea populației românești din toate regiunile de graniță -am acest document - spre a fi acolo colonizate elementele ungurești , dar s-a întâmplat ca împrejurările istorice să ne favorizeze , să fie astăzi acolo Statul românesc.

" Când toate acestea sunt adevărate , ei bine, eu cred că

se impune ca Statul acesta să aibă o politică hotărâtă sub raport demografic.

A lăsa mai departe ca raporturile dintre populații să varieze - așa cum se întâmplă - după împrejurări locale, după puterea de expansiune , după țaria fiecăruia,

cred că este o greșeală pentru Statul nostru și aici, d-le ministru [Iamandi] mă întorc și vă spun : **aș fi dorit să văd în acest an de zile un semn al unei politici demografice ,duse de PNL, în diferite puncte, fie regiuni de graniță , fie orașe amenințate ale țării.**

CCGiurescu / 12 dec.'34

▫ **Dobrogea, Cadrilaterul...**

-**CCGiurescu** : " Mă voi referi în special la un anumit ținut, la ținutul Dobrogei de astăzi, a Cadrilaterului, unde constat că s-a întrerupt o operă ce fusese preconizată

și neglijată parțial de Ion Brătianu.

- **G.Hogea** (PNL -Caliacra) : Dle deputat , permiteți-mi o lămurire .

Poate că sunteți rău informat .De la venirea noastră la guvern - și eu reprezint, alături de colegii mei, județul Caliacra - **am adus cel puțin 1.000 de familii ,respectiv 3-4.000 de suflete românești, în județul Caliacra ; am definitivat cca 4-5.000 de suflete , care aveau situația nesigură acolo.**

Toate aceste lucruri, le-am făcut acolo. **Le-am dat în această toamnă semințe, să-și poată însămânța lanurile lor.** Le-am făcut **15 localuri de școală ,** unde fiii coloniștilor vor putea duce mai departe **cultura românească.**

În afară de acești cetățeni români, sunt frați aromâni, care, din imposibilitate de drept, nu puteau stăpâni proprietățile rurale, de oarece nu aveau cetățenia română...

Giurescu / 12 dec.'34

▣ **Români peste hotare ...**

-**Giurescu** : Dle coleg, cunosc situația . Dvs vă referiți la elementul existent în Cadrilater.

Eu vă întreb, însă, **de ce nu se continuă procesul acesta de colonizare ?**

Nu am să fac injuria de a socoti cele afirmate de coleg că sunt neadevărate .

Dar l-aș întreba să ne spună **unde s-au adus cele 4.000 de elemente** din afara hotarelor ?

- **Hogea**: Cum , din afara hotarelor ?!

- **Giurescu** : Eu nu vorbesc de colonizarea din lăuntru hotarelor.

Eu întreb **de ce nu se continuă procesul de aducere a elementului macedonean , care pierde în Macedonia ,** când la noi ar putea să fie plasat ?

- **Hogea** : Cum o să aduceți aceste elemente la Tg.Mureș și la Brașov ?

- **Giurescu** : Iată cum , d-le coleg, poate nu cunoști elemente de geografie și de istorie....

Există încă 400.000 de suflete aromânești în Macedonia, în Albania, în Grecia, care , cu siguranță matematică, vor dispărea , într-un timp mai mult sau mai puțin îndelungat .

Nu pot să precizez când se va termina acest proces de dispariție a elementului

românesc. **Însă un lucru este cert** : dacă cercetăm în lumina timpului,

vom vedea că **acest element scade din zi în zi.**

Dacă noi nu aducem acest element aromânesc aici la noi, și nu colonizăm cu el, cum spuneți dvs Brașovul, Mediașul, Clujul, Oradea-Mare, Aradul, și toate orașele din Moldova, acest element va pieri.

-**Hogea** : Dar ei nu se vor duce acolo !

-**Giurescu** : **Aflați** d-le coleg că multe din **orașele ungurești și orașele austriace au fost colonizate ,** în veacurile al 18-lea și al 19-lea, **cu coloniști aromâni , aduși din Turcia.**

Citează din enciclopedia maghiară , despre **bancherul Sina** și despre coloniile de **aromâni din toată Ungaria.** În 1782, **împăratul a decorat** pe Jefarovici , pentru marele merit de a fi adus **500 de familii macedonene** - cu titlul de " grecești" - și le-a așezat în centrele ungurești , care nu aveau o burghezie din cauza stăpânirii turcești... Ar trebui să se gândească la **Șaguna**, la Gojdu, acel mare filantrop , de pe urma căruia statul român are astăzi o avere de câteva sute de milioane ...

Dacă v-ați fi referit la **tot acel element aromânesc din Serbia, care a creat o parte din burghezia sârbească** - și nu o spun eu, o spune **învățatul sârb Popovici** , în lucrarea lui "**Despre tântari**" , în care arată că elementele burgheziei din Serbia, este în mare parte aromânesc - veți vedea **câtă dreptate am când spun , că se impune o politică de Stat , pentru a se coloniza cu aceste elemente întreprinzătoare ,** cu aceste elemente comerciale și industriale - având deci tocmai însușirea care ne lipsește nouă , în parte, din nefericire , acest spirit întreprinzător - **pentru a coloniza , zic , târgurile și orașele în care noi suntem în minoritate "** (aplauze)

CCGiurescu / 12 dec.'34

11.) **Gh.Tătărăscu**(președ.Consiliu,), **concluzie la Mesaj, 14 dec.'35**

(DAD, MO 14 . sâmbăta, 14 dec.'35 , p. 240- 244)

" Am continuat și dezvoltat , prin mijloace legale și prin **mijloace financiare sporite, opera națională de colonizare a Dobrogei Noi,** cu elemente românești viguroase .

(**aplauze prelungite la majoritate, strigăte de bravo**))

12.) dr.Mircea Isăcescu (Frontul Românesc -Vaida) , discurs la mesaj, 24 nov.'36

(DAD, MO 4 , șed. din 24 nov.'36 , p. 32- 37)

[LD : deputat de Constanța ; **ex- țărănist , ex lupist , ex-țărănist fără Lupu ,** proaspăt convertit la **Frontul Românesc** . Ca parlamentar al Frontului ... încearcă și el să prezinte doctrina noii formațiuni . Trei componente sunt precizate : **pro-carlism , " numerus valahicus" și ... antipartidism .**

În rest ... un amestec de țărănism radical , altoit cu naționalism]

Doc.integral , fișier **Frontul Românesc I**

[-----]

Mircea Isăcescu / 24 nov.'36

▣ **Statistici demografice**

[LD : chiar dacă a îmbrățișat proaspăta doctrină vaidistă, **dr Isăcescu abordează această problemă ca un vechi și perseverent țărănist de stânga.** Fostul "**lupist**", rămas "**țărănist**" și după plecarea lui Lupu , păstrează de aceea zestrea țărănistă intactă . Convertirea lui la "**numerus valahicus**" era de dată recentă . Ca să vă dați seama de **cum este astăzi sănătatea și democrația poporului nostru**, vă voi prezenta **câteva date statistice** foarte rezumate :

Anul	Excedentul de populație
1930	278.627 suflete ;
1931	226.000
1932	262.000
1933	242.000
1934	221.000
1935	182.000

Prin urmare , rețineți două cifre : 278.627 suflete în 1930, 182.000 suflete în 1935 .

Va să zică **diferența dintre natalitate și mortalitate , ceea ce ne dă sporul de populație, merge descrescând .**

-Pamfil Șeicaru : Dvs aveți în vedere doar elementul românesc ?

În Banat el este în continuă scădere, iar elementul șvăbesc în plină creștere.

-Isăcescu : Șeicaru a adus în discuție un element foarte interesant , care atinge și problema lui numerus valahicus.Dar o va aborda cu alt prilej.

Deocamdată el vrea să atragă atenția asupra altor fenomene.

Se afirmă că **numărul populației noastre este numai de 18 milioane.**

La 1 ianuarie 1936 aveam 19.196.000 suflete . Iar de atunci, socotind sporul de 200.000 **avem cca 19.500.000 suflete .**

Din acestea, rural **15.630.000 suflete**
, urban **3.565.000 suflete (20%)**

-Șeicaru : Puneți dvs și această problemă : proporția elementului românesc în pătura rurală , față de proporția elementului românesc în populația urbană.

[-----]

dr.M.Isăcescu / 24 nov.'36

13.) CCGiurăscu (PNL-g) , Interpelare :Românii de peste hotare (- I -) 25 febr.'37

(DAD, MO 34 , șed. de joi, 25 febr.'37, p. 1548 - 1554)

[LD : Pentru a-și putea dezvolta interpelarea ,la **26 nov.'36** , Giurăscu solicitase **urgența și ceruse** celor trei ministere -Externe, Domenii, Justiție -

dosarele referitoare la colonizarea românilor, între **nov.'33 - nov.'36**

La interpelarea lui Giurăscu, s-au asociat încă **6 deputați.**

Este cea mai **sistemată , documentată și amplă** expunere privind **problema românilor de peste hotare .**

Mai este , la fel de importantă, pentru **datele statistice demografice ,** privind **compoziția etnică a populației** pe diverse criterii :

pe etnii , pe provincii istorice , pe zonele de graniță , pe entitatea sat -oraș .

CCGiurăscu plătește tributul corespunzător momentului conjunctural concret : fiind abia febr. '37 , speranțele și îmbierile se îndreaptă spre **partidele naționaliste "legale" și "antiliberal-guvernamentale " : PNC , Frontul Românesc.**

Peste doar câteva luni , va încheia pact electoral de " neagresiune " cu **Garda de Fier și PNT** , **tot pentru răsturnarea liberalilor de la putere** . Pentru ca , el personal, după doar câteva săptămâni, **să se despartă și de Gh.Brătianu** și să devină " **carlist**" . Aceasta a fost traiectoria lui individuală.

Dar până atunci... febr.'37 ...] Doc.integral . fișier I. Românii peste hotare

Sublinieri, colorări, supratitluri, comentarii **LD** :

- ▣ **Neglijarea crasă a problemelor demografice**
- ▣ **Nepublicarea rezultatelor recensământului din 1930**
- ▣ **Necunoașterea elementului românesc din afara granițelor .**
- ▣ **Români : Un.Sov., Iugoslavia, Bulgaria, Grecia, Albania, Ungaria, Cehoslovacia**
- ▣ **Românii din Uniunea Sovietică** ▣ **Românii din Iugoslavia**
- ▣ **Românii din Bulgaria** ▣ **Românii din Grecia (aromânii)**
- ▣ **Românii din Albania (fârșeroții)** ▣ **Românii din Ungaria .**
- ▣ **Românii din Cehoslovacia**
- ▣ **Români în afara hotarelor : statistici, profesii**
- ▣ **Macedo-românii, aromânii** : rolul lor în dezvoltarea burgheziei, a epocii moderne
- ▣ **Desnaționalizarea Românilor de peste hotare: zone periclitate**
- ▣ **Necesitatea colonizării lor în România**
- ▣ **Nedepășirea ariei normale a românismului : Transnistria ? -Nu ! ; Vidinul ? Nu !**
- ▣ **Zone recomandate pentru colonizare**
- ▣ **Penetrația evreească**
- ▣ **Studii demografice românești**
- ▣ **Primejdii asimililiționiste : secui, ruși, ruteni ...**
- ▣ **Înstrăinarea orașelor :procentaje**
- ▣ **Planurile de colonizare românească : Preocuparea PNL; I.Brătianu**
- ▣ **Partide și personalități : PNL-Gh.Brătianu , PNC-Goga ; Fr.Rom. -Vaida .**
- ▣ **Ritmul descrescend al colonizării**
- ▣ **Dezarticularea sistemului legislativ : guvern Tătărescu**

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ **Neglijarea crasă a problemelor demografice**

▣ **Nepublicarea rezultatelor recensământului**

"Din ce în ce mai mult, **toate popoarele dau atenție problemelor** care se leagă **de demografie , de populație**, de numărul populației și de repartiția ei .

S-a înțeles în timpul nostru că **cea mai importantă avuție a unui Stat** , este poporul ; nu bogăția materială ci substanța vie, **substanța etnică** .

" Sunt cazuri **când însuși Statul dispore** ; dacă însă poporul este numeros și rezistent - **cazul Poloniei - Statul se reface mai târziu** .

" **La noi, din nefericire** - trebuie să spunem - **nu se acordă toată importanța problemei demografice** . În această privință , **un caz concret** , foarte elocvent, este cel al **recensământului** . O treabă de bun gospodar , care să știi exact ce ai în gospodărie . S-ar fi cerut ca noi **să știm exact ce avem** în cuprinsul hotarele noastre .

" Ce s-a întâmplat însă ? **Am făcut în 1930 un recensământ , ale cărui rezultate nu-l cunoaștem nici astăzi , în 1937** . Nu știm câți suntem și cum suntem repartizați.

-**Dum.I.Nicolaescu** : Deși **s-au cheltuit multe milioane** cu această operație .

-**CCGiurăscu** : Ar fi trebuit **să se cheltuiască oricât era necesar**,

numai ca **să avem o oglindă fidelă a situației demografice** în momentul de față .

În acest moment noi **nu știm care este situația orașelor noastre** , nu cifra globală, ci **repartiția diferitelor elemente etnice** ; **nu știm cum se repartizează în diferite zone** ale statului nostru , în zona de Nord, în zona de Vest, **în zona granițelor, în general**, diferitele elemente etnice .

Înțelegeți dvs **câtă atenție au acordat forurile diriguitoare** ,

dacă **nu au luat măsura** să îndeplinească ceea ce face fiecare gospodar în casa lui,

să știm tot ce avem , pentru ca , din această cunoaștere exactă ,

să putem să tragem reguli în ce privește viitorul . "

[-----]

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ **Necesitatea colonizării lor în România**

" Suntem un popor de **15 milioane numai de Români** , la care se adaugă apoi minoritățile. Ei bine, d-lor, **eu afirm că nu trebuie să ne fie indiferent nici măcar un singur suflet de Român** , care ar dispărea , care ar fi asimilat de celelalte naționalități, **pentru că acest Român poate să fie mâine o putere economică , artistică, gospodărească , de primul rang ,** care să contribuie la întărirea neamului nostru . Și atunci, dacă aceasta este situația , **altă soluție nu există în ceea ce privește Românii din afara hotarelor decât colonizarea lor treptată , înăuntrul hotarelor Statului nostru "**

[-----]
CCGiurăscu ,Octavian Goga / 25 febr.'37 (p. 1551-52)

▣ Zone recomandate pentru colonizare

▣ Penetrația evreească

[LD : **CC Giurăscu** pășește pe pământ " minat " . Va fi secondat de **Octavian Goga** . Off-ul lui Goga cu **revizuirea cetățeniei** izvora din această aberație demografică, și își avea începuturile din timpul Conferinței de pace (statutul minorităților) , apoi din timpul când era ministru de Interne , în guv.Averescu .

Ambii invocă **studii dedicate problemelor demografice (Nicolae Iorga, Popa Liseanu , Romulus Seișanu , Leontin Iliescu)** ,

în care se ridică " problema " , dar " rezolvarea " ei se bate cap în cap :

să nu se atingă de pământ, să fie aduși coloniști români de peste hotare (Giurăscu) ;

să se ocupe de agricultură, nu de comerț și meșteșuguri (Iorga) ,

să se folosească ghilotina cu vapori (Barta Mikloș - Goga) ;

[LD : **31 oct. 2003** . Știu că subiectul este " delicat" , știu că subiectul a fost și a rămas "tabu" , în epocă și mai târziu. Eu însămi am simțit-o , când am fost la colocviul de istorie de la Ierusalim (1985) Ca o coincidență, la TVR-2 ,în seara asta , este o discuție despre " **holocaust**" , despre " **șoah**" Istoricul **Carol Iancu** (prof.univ.la Montpellier) **Alexandru Stoenescu și Lia Benjamin ...** despre **Comisia mixtă rom-esraelită** , înființată recent , la inspirația lui Ion Iliescu și Elie Wisenthal ...]

- **CCGiurăscu** : " Da, d-lor, **necesitatea colonizării** acestor Români din afara hotarelor **se pune într-un grad urgent**. Pământul țării noastre în momentul de față comportă anumite zone și anumite centre , în care populația românească se găsește într-o situație defavorabilă .

Frunta de nord, Bucovina - Moldova de miază-noapte - Maramureș -

unde populația românească , de vreo 200 de ani , este în continuu regres, în defensivă ...

-**Octavian Goga** : Pe vremea războiului (ofensiva lui Brusilov) ,

s-a făcut o **deplasare de populație semită** , care a trecut din **Galiția în Maramureș**

și până în sudul Ardealului. Și, în vreme ce în **Cehoslovacia și Iugoslavia** ,

s-a acordat cetățenia celor ce s-au găsit pe teritoriile lor în 1914,

România a fost silită să accepte ca cetățeni pe toți cei ce s-au găsit pe teritoriul nostru în 1919, la tratatul de pace !

Când el a fost ministru de Interne , a trimis în **Maramureș un general** să cerceteze fenomenul, și a constatat **peste 65.000 evrei galițieni stabiliți numai în acel județ**, (" **veniți cu o căruță de peceți și cu o căruță de bilete de identitate** ")

Deci **noi pierdem și din cauza acestei constante infiltrații a elementelor străine...**

- **CCGiurăscu** : La informațiile așa de prețioase pe care ni le-a dat dl Goga, eu voi adăuga **câteva cifre** cu privire la **situația satelor din Maramureș** .

Dă informații dintr-un **articol al unui profesor** [LD .fără să-i dea numele !]

care a făcut un **studiu demografic în jud.Maramureș**.

Com.**Leordeni** , sec. XVIII numai **3 evrei** ; astăzi sunt **391** ;

la **Șieu** , era **1 evreu** ; astăzi sunt **258** ;

În celelalte comune , din Maramureș , situația este următoarea :

724 (Petrova) , **704** (Poienile de sub munte) , **1.092** (Ruscova)

232 (Repede) , **581** (Vișăul de Jos) , **600** (Vișăul de Mijloc) ,

3.848 (Vișăul de Sus) , **2.895** (Borșa) , **1.154** (Moisei)

- **Nich.Robu** : Care este satul **deputatului Schmuck?**

- **CCGiurăscu** : Are toată lista, dar este inutil să mai continue...

Aceasta era situația din sate , nu din orașe !

Satele Maramureșului , pline de "populație străină " .

"Același lucru se întâmplă în Nordul Basarabiei, în nordul Moldovei dintre Prut și Nistru, unde are loc o înaintare neconținută a elementelor alogene, a evreilor și rutenilor. Voi adăuga că aceste elemente acaparează proprietățile, pun mâna pe moșii, pun mâna pe bunurile imobiliare, urbane, devin proprietari și merg până acolo încât ajung și ciobani la stănele din Maramureș și din Bucovina!"

(exclamații pe unele bănci)

-O.Goga : "D-le profesor, este așa de tristă povestea aceasta, încât nu mă pot opri, ascult cu foarte mare interes cuvântarea dvs, și cred că faceți un mare serviciu conștiinței românești prin această cuvântare - dar nu mă pot opri să vă mai completez în anumite chestiuni .

Dvs socotiți ca foarte prețioase mărturiile străine .Și este adevărat că mărturiile străine , când este vorba de noi, sunt mai prețioase fiindcă par cu totul obiective.

Pe vremea Ungurilor , prin anul 1905, vorbind de stările din Maramureș, un gazetar , unul din marii scriitori , dar cel mai de seamă publicist al ungarilor în acea vreme [Barta Mikloș] , a scris o carte, ocupându-se de penetrația și exploatarea evreească în Maramureș. Cartea se cheamă " În țara cazarilor" ,o carte de vreo 300 de pagini, pe care ar fi bine s-o traducem în românește .

Și acest scriitor ajunge la o constatare că populația băștinașă românească este exploataută la fiecare pas, și că Români de acolo sunt pur și simplu elemente autohtone care mor, se întinde deasupra lor , rețeaua morții.

Și adaugă el, ungarul, că dacă ai vrea să te călăuzești de principii dreptății imanente , procesul de reparațiune ar trebui să fie introdus acolo prin instalarea unei ghilotine cu vapori ? (ilaritate)

Iată , prin urmare , că acest scriitor spune că ar trebui o ghilotină cu vapori ca să distruge în Maramureș pe acești exploatare ai poporului român. "

(aplauze la PNC)

- CCGiurăscu : "D-lor deputați, primejdia stă în faptul că aceste elemente alogene devin proprietarii pământului .Eu socot că aici e unul din faptele cele mai grave , când aceste elemente străine ajung să devină proprietari de pământ , care este baza oricărei averi .

Acesta înseamnă că dislocarea elementului românesc se va face în condițiuni din ce în ce mai ușoare . Am spus-o, avem de a face cu păstori, cu ciobani străini în Maramureș , și în Moldova chiar .

Cunosc personal cazuri în județele Dorohoi și Botoșani , în care aceste elemente strâng oile românilor , fac tot ei cașul, brânza , și dau la sfârșit , o parte.

" În acest stadiu se găsesc urmașii răzeșilor din țara lui Ștefan cel Mare al Moldovei !

De altfel, de ce nu ar face-o, dacă se găsesc glasuri , chiar între cei care au mari răspunderi în această țară, care-i îndeamnă să se apuce de agricultură ?

[șah la lorga !]

"Am citit , spre marea mea mirare și surprindere , un pasaj în ziarul

"Cernovitzer Allgemeine Zeitung " , cu data de 24 august 1933 , următoarele cuvinte , spuse de unul din cei mai importanți factori ai vieții noastre de astăzi : < Die Juden sollen Agrikultur > adică , pe românește , < Evreii trebuie să facă agricultură sau să-și clădească existența lor pe alt câștig. Pentru negustori și meșteșugari nu mai este loc . >

-Voci PNC : Cine spune asta ?

-Giurăscu : Prefer să nu mai spun cine afirmă acest lucru , fiindcă și-a călcat idealul pentru care lupta în tinerețe .

-Goga : Este român ?

-Giurăscu : " Este Român; din nefericire , este profesorul Nicolae Iorga .

(rumoare) Iată dlor, cuvinte rostite în 1933 "

" Prin urmare , primejdia este mare , pentru că sunt îndemnați chiar să se apuce de agricultură . Dar alarma s-a dat și este o datorie pentru mine să relev numeroasele articole ce apar în presa care simte românește .

[-----]

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ Studii demografice românești

[LD : nu cred că este întâmplător faptul că printre susținătorii naționalizării orașelor, a colonizărilor, etc etc... sunt profesorii de istorie.

Cunoaștere sau ... naționalism de profesie ? Nu se poate generaliza .]

" Prin urmare , **primejdia este mare** , pentru că **sunt îndemnați chiar să se apuce de agricultură . Dar alarma s-a dat și este o datorie pentru mine să relev numeroasele articole ce apar în presa care simte românește . "**

Are o întreagă colecție de asemenea articole

/ **"Un fenomen demografic"** ("Universul " , 5 febr.'37) care prezintă situația din Nordul Basarabiei , Bucovina și Maramureș - încare se vorbește de " pericolul rutean " ;

/ **" Rutenizarea românilor "** (**Leontin Iliescu** , "Universul ") care vorbește de asimilarea românilor , căroră le-a rămas doar numele de români , și că ar trebui recuperati ;

/ **" Opera "** [?] lui **Romulus Seișanu** , care prezintă date statistice privind repartitia elementului românesc , în care se vede **periclitarea zonelor de graniță** .

Despre această carte , o personalitate s-a exprimat că ... dacă ar fi fost scrisă în 1919 , -când **Ionel Brătianu nu a admis** să se aducă atingere drepturilor pe care le avem - **s-ar fi propus o altă delimitare de frontiere** .

/ **Cartea** [?] prof. **Ștefan Manciulea** , de la Blaj , care expune pe larg **tragedia elementului românesc** din această regiune a țării ...

/ **Cartea** [?] prof. **Popa Lizeanu** , care se ocupă de **"secuizarea" Românilor** ...

" D-lor , asemenea lucrări ar trebui să constituie o literatură de fiecare zi

a acelor care au grijă de problemele demografice , fiindcă sunt tot atâtea strigăte de alarmă , care arată negru pe alb , cu cifre statistice , ce ne așteaptă și care este situația exactă în diferite părți ale țării "

[-----]

/ prof. **G.Brătianu** , prof. **Victor Papacostea** . prof. **CCGiurăscu** (PNL-g)

în interpelări , declarații și polemici , susținând aceste teze

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ **Primejdii : secui , ruși , tătari , găgăuți , bulgari , turci ...**

[**LD : atenție !** prin această optică , se poate ajunge la tot felul de " îndreptățiri " , la toate culorile " naționaliste " : **a cui a fost pământul ? ;**

cine l-a muncit -cine l-a stăpânit ? ; cine a fost primul ? ; care pe care a dislocat ? ;

care pe care a asimilat ? ; cine sunt autohtoni -cine sunt venetici ? ;

cine trebuie să plece -cine să rămână ?

Babilonul demografic al zonei de intersecție a imperiilor .

Polemici , mai mult sau mai puțin documentate , creatoare de atmosferă și curente naționaliste . **Cu dezlegări temporare** (în funcție de balanța de putere) , sau **cu dezlegări mai de durată** (războaie urmate de tratate de pace) .

Istorie și istoriografie a sec.XX . Care va fi istoria și istoriografia sec.XXI ?]

" În afară de aceste zone , din frontiera de miază-nopate , unde , a avut loc ,

din partea Statului magiar , înainte de 1918 , o acțiune de maghiarizare ,

ale căror rezultate le vedem astăzi în cuprinsul hotarelor ,

a fost o acțiune sistematică de dislocare a elementului românesc .

"Contra acestui element românesc s-au luat o serie de măsuri administrative

și școlare , s-au înființat colonii de unguri " (detalii în cartea prof. Ștefan Manciulea)

" Este apoi Bugeacul , adică acel mozaic etnic creat de Statul rusesc ,

opera sa de colonizare . Și cred că nu există nicăeri pe lume , pe un teritoriu atât

de redus , o varietate de neamuri atât de mare ca în Buceac "

"Despre Cadrilater , este inutil să mai vorbesc și să mai insist , pentru că toată lumea

cunoaște situațiunea de acolo , este o problemă mult desbătută , asupra căreia

s-a atras atenția de foarte multe ori . "

" Voi spune numai câteva cuvinte despre zona secuiască în care

românimea a fost aproape cu totul înghițită de către elementul secuiesc și , din

nefericire , oricât vi s-ar pare de oaradoxal , fenomenul continuă și sub ochii noștri . "

(detalii în cartea lui Popa Lizeanu)

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ **Înstrăinarea orașelor**

" În statul modern , orașele au un rol fundamental ; se poate spune că sunt

centrele motoare , centrele nervoase , din care pleacă sugestiile ,

care au la îndemână mijloacele financiare și economice , care dispun de presă ,

cu alte cuvinte , care țin opinia publică a unei țări .

" Și acum îmi mai sună în urechi cuvintele rostite de dl Octavian Goga , atunci când a

vorbit de **primatul muncii naționale** , cifrele acelea statistice ,care au fost date de la această tribună, și care , cu siguranță, **au impresionat pe toți acei care gândesc românește** .

[LD : **Oct.Goga a dezvoltat o Interpelare - 3 mart.'34 - privind rolul nefast al elementelor neromânești** din întreprinderile statului , cele particulare și profesiile libere .Atunci când legea a fost adusă în dezbatere ,însă,- iulie 1934 - **Goga și partidul său - pe atunci PNA - au lipsist** , absență remarcată cu ironie de Eugen Titeanu .
Vezi fișierele III și IV PNA]

" Să-mi dați voie să adaog câteva informații.

Este vorba mai întâi de **orașul București**, de **Capitala țării**, în care avem o creștere extraordinară în ce privește elementul alogen.

" S-a publicat acum o carte [?] cu privire la **comercianții și meșteșugarii români din București în anul 1832**. Erau pe atunci **3.292 negustori în București** , din care **imensa majoritate Români**, ale căror nume sunt de un mare pitoresc și fac plăcere să fie pronunțate ; **erau numai 16 evrei**.

Astăzi, după datele de la minister -va să zică date oficiale -

avem **peste 2. 200 de firme**, întreprinderi individuale și în nume colectiv,

care **aparțin supușilor altor State**, [**pașaportari**]

nici măcar elementelor românești sau cetățenilor români alogeni

[-----]

Care este **proporția elementului românesc** în diferite **orașe din Ardeal ? :**

La Arad - 39% ; Turda - 39% ; Sibiu - 38% ; Sighet - 36 %

-Octavian Goga : " Vă rog să rețineți un lucru și anume ,că **nu stăm în fața elementului unguresc nici la Arad, nici la Oradea, nici la Satu Mare** , orașe de graniță reclamate de Unguri,

ci stăm în fața elementului evreesc.

Eu aș susține că **suntem în majoritate față de unguri propriu zis, dar suntem în minoritate față de elementul evreesc** , care este venit acolo și **care face naționalism unguresc.**"

-Romulus Coțoiu [?] : Dacă adăugăm și **populația comunelor suburbane** , **proporția se mărește ...**

-Giurăscu : Este un **mijloc factice de a mări procentul** prin adăugarea **suburbanelor** , pentru că este știut că **noi am avut majoritatea la sate ; aici este vorba , însă , de centrele urbane :**

La Cluj - 35% ; Sighișoara - 33% ; Satul -Mare - 32% ; Diciosânmartin - 28 % ;

Oradea - 27% ; Timișoara - 27% ; Tg.Mureș - 27 % ; Zalău - 25 % ;

Sf.Gheorghe - 18 % Miercurea Ciuc - 13 % ; Odorhei - 10% .

Aceasta este situația demografică , pe baza unui **act oficial**, emanat de la **recensământ** . [LD : **vezi și confruntă cifrele cu datele date de recensământ**]

-Oct.Goga : **Vă rog să accentuați că stăm în fața elementului evreesc, care constituie majoritatea.** Acest brâu de orașe de graniță nu sunt orașe ungurești , **Oradea , Arad, Satul Mare** , ca **Sighetul Marmăției** , toate acestea **sunt orașe cu populație în majoritatea ei evreească** , care **are presă maghiară**, care **face acțiuni de maghiarizare și atmosferă ungurească "**

[-----]

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ **Planurile de colonizare românească**

▣ **Preocuparea PNL .**

[LD : **sesizează similitudinile și diferențele** , tezele și soluțiile , care dau o **idee mai nuanțată** privind nuanțele naționaliste la noi .

Colonizarea cu români sau expulzarea străinilor ?

Indiferent , însă , de soluția susținută, ele pornesc de la realități incontestabile.]

-CCGiurăscu : " D-lor, acesta este situația.

Și atunci, **când în Statul Român ,există atâtea zone și atâtea centre periclitare** , unde **elementul românesc este în minoritate** ,

nu este un imperativ al vremii noastre ,

ca să aducem toate elementele românești disponibile , din afara hotarelor, să le colonizăm , spre a putea modifica , chiar transforma,

aspectul etnic al acestor zone și centre ?" (aplauze)

-Nich.Robu : "Dle Giurăscu, la noi în Bucovina , populația este împesăritată , însă este foarte densă . Noi, Românii de acolo, suntem în aceeași proporție ca aceea care se găsește în județele vecine , la Botoșani și Dorohoi, poate chiar mai mult. Statul austriac , în opera sa de colonizare , ne-a îndesit .

Dacă am aduce și Români din afară , și să-i colonizăm acolo , ar însemna să murim de foame. Operațiunea trebuie să fie alta, să scoatem străinii din țară , să fim noi stăpâni ! "

-CCGiurăscu : Cred că , dacă mă lăsați să dezvolt ceea ce vroiam să spun, ați fi găsit răspuns la chestiunea pe care ați pus-o .

"D-lor, preocuparea pentru aceste elemente din afara hotarelor este o preocupare veche, și să-mi dați voie să citesc cuvintele pe care le-a scris Ion Brătianu la 17 ianuarie 1913 :

< În deosebi afacerile Macedoniei fac obiectul preocupărilor noastre necurmte , căci ele interesează viitorul unei numeroase populații de rasă română >

" D-lor deputați, în timpul guvernării național-liberale de la 1922- 1926 ,

s-a făcut începutul operei de colonizare a elementului românesc din afara hotarelor.

Trebuie să notăm această dată importantă , 13 ianuarie 1925,

fiindcă în această zi a fost prezentat un Plan de colonizare

de către Alexandru Constantinescu , Consiliului de miniștri,

care l-a aprobat prin Raportul cu Nr. 119.772 din 13 ianuarie 1925 .

" S-a hotărât ca suprafața disponibilă atunci , de 41.104 ha, să fie colonizată ,

jumătate cu locuitori din Vechiul Regat ,

jumătate cu Români din Macedonia , imigrați în țară , conform tabelelor ce se vor aproba de minister.

Loturile se fixau la 15 ha, în regiunea de frontieră,

și la 10 ha în interiorul județelor;

plus 5.000 m.p. izlaz și 2.000 m.p. loc de casă , de fiecare .

CCGiurăscu / 25 febr.'37

▣ Partide și personalități preocupate

▣ PNL-Gh.Brătianu , PNC-Goga; Fr.Rom. -Vaida .

" Dar . dlor, să venim la o vreme mai apropiată .

Eu afirm că s-a atras atenția în numeroase rânduri , de aici de la tribuna Parlamentului , conducătorilor, asupra acestor probleme a Românilor din afara hotarelor ,

și asupra necesității colonizării acestor elemente înăuntrul țării ."

" Gh.Brătianu , declarație la 24 febr.'34 [LD : discurs la Mesaj, fișier I , PNL-g]

< În anii din urmă , însă, după sfârșitul războiului, orașele și multele părți de margină ale țării , au fost năpădite de străini , care n-au legătură nici cu trecutul , nici cu viitorul acestei țări .De aceea , naționalizarea orașelor și ținuturilor de graniță a devenit o poruncă a vremurilor noastre , un imperativ al dezvoltării neamului nostru

[-----] Ea ne cere să luăm măsuri cât mai este timp [-----] > (Aplauze la PNL-g)

" În ce mă privește, am vorbit în mai multe rânduri de la această tribună,

atrăgând atenția guvernului în acest sens.

O seamă dintre deputații Partidului Național -Liberal, de sub conducerea d-lui

G.Brătianu, și dintre deputații Partidului Național -Creștin,

în frunte cu dl Octavian Goga , au ridicat de asemenea cuvântul de aici .

S-au rostit glasuri , pe urmă, din partea [Frontul Românesc]

reprezentanților d-lui Vaida -Voevod.

"Prin urmare , încă o dată spun , nu a fost o chestiune simplă de partid, căci mai mulți deputați , din mai multe părți, au luat cuvântul aici, pentru acești Români din afara granițelor .

" Profesorul Victor Papacostea [LD : ex PP, apoi PNL-g ; vezi interpelarea din 2 sept.'32 , polemica cu deputatul bulgar Pencoff]

a rostit o călduroasă apărare a elemetelor din Macedonia ,

în legislatura '32/ '33 , în timpul guvernării d-lui Vaida -Vorvod ; de asemenea, a ținut o serie de conferință pe această temă.

"S-au rostit , de asemenea, de aici, în mai multe rânduri, interpelări și comunicări

cu privire la **Românii de peste Nistru**.

Este Comunicarea d-lui **prof.Procopovici** , apoi aceea a d-lui **deputat Lascu**.

[-----]

" Unul dintre conducătorii reprezentativi ai Românilor -macedoneni ,

dl Cola Ciumetti [LD ?] , spune într-o " foie" [**LD ?]** :

< **Dacă Statul Românesc nu mai este în stare să aibă grijă de macedoneni ,**

să o spună, și atunci să se dea această însărcinare italienilor ,

care , având interese în Balcani , s-ar interesa și de frații Români ,

care sunt în regiunea macedoneană .>

CGiurăscu / 25 febr.'37

▫ **Ritmul descrescendo al colonizării**

" **Cum au fost cu putință asemenea manifestări și asemenea acte ?**

lata cum : **după începutul așa de fericit , care s-a făcut în 1925,**

în timpul guvernării lui Ionel Brătianu, opera a continuat într-un ritm intens,

și eu cred că, **dacă Ionel Brătianu ar fi trăit , această problemă a colonizării**

s-ar fi pus în toată complexitatea ei ; ea nu s-ar fi mărginit numai la Cadrilater,

ci ar fi îmbrățișat toate regiunile , zonele și centrele

în care elementul românesc este amenințat . Aceasta este credința mea.

" **Ionel Brătianu a murit în 1927. Opera a continuat și în 1928 .**

În timpul guvernării național-tărăniste , ea a avut un ritm mnaî încet, mai moderat .

Nu voi intra acum în detalii asupra cauzelor care au determinat încetinirea ritmului de colonizare .

-**Goga** : Deși ar fi foarte interesantă .

-**Giurăscu** : Cred că **o vor face cei 6 deputați care s-au asociat la interpelarea mea .** [

LD : nu le-am mai fișat pe toate]

Va fi destul timp să se dezbată problema pe toate fațetele ei .

" În orice caz, **constat că, în 1933 , în momentul în care a venit la cârmă**

guvernul actual, colonizarea Românilor de peste hotare a intrat într-o fază nouă .

Cât credeți că s-au colonizat din Români de peste graniță ,

în intervalul de la 1 nov.'33 , până la 1 dec. '36 , adică în 3 ani ?

Exact 556 coloniști , dintre care 120 și ceva în Caliacra , iar restul în Durostor .

Deci de la 1925 până în 1933 , s-au colonizat 7.247 de macedoneni .

Comparația este elocventă .

-**Tiberiu Moșoiu** (subsecretar de Stat la Agricultură și Domenii) :

" Ați citit greșit cifra. În acest interval s-au colonizat 7.803 capi de familie .

Trebuie de subliniat acest lucru : capi de familie"

-**CCGiurăscu** : Prin urmare, chiar după recunoașterea d-lui subsecretar de stat ,

au fost aduși **556 capi de familie,** iar înainte au fost **peste 900 capi de familie pe an.**

[-----]

" **Eu afirm că față de problema colonizării Românilor de peste hotare,**

guvernul actual - preocupat, se vede, de alte probleme foarte importante -

nu a dat atențiunea cuvenită acestei probleme. [-----]

Nu pot înțelege de ce **nu s-a ținut seama de numeroasele intervențiuni**

care s-au făcut, de strigătele de alarmă care s-au dat ,

de solicitările care au avut loc în tot acest răstimp. " [-----]

CGiurăscu / 25 febr.'37

▫ **Dezarticularea sistemului legislativ.**

"**Cereri de colonizare nu au lipsit .**

În intervalul 1930 -1934 , colonizările s-au făcut pe baza unei legi .

Din 1934, s-a desființat Oficiul Național de Colonizări și Legea de colonizări,

și această situație a rămas așa până la 7 aprilie 1936 .

Prin urmare , **aproape 2 ani lucrurile au rămas fără cadrul unei legi ,**

pentru că **legea veche a fost abrogată la 4 mai 1934,**

prin **Legea privind Regiile Autonome.**

Așa dar, **timp de 2 ani de zile, în cursul acestei guvernări, n-a existat o lege,**

care să reglementeze întreaga colonizare ,

decî și colonizarea Românilor de peste hotare . "

"Acum d-lor, **ascultând de unele sugestii ,** care au venit atât de la președintele Camerei

, cât și din partea d-lor deputați, cred că sunt în asentimentul dvs

ca să continui această expunere joia viitoare , când voi arăta ultimele documente pe care le am în privința chestiunii colonizării Românilor de peste hotare .

-Take Slăvescu (vicepreșed.) : Consultă Adunarea să încuviințeze dezvoltarea interpelării în ședința de joi, 4 mart.'37 .

-Adunarea încuviințează
CCGiurăscu / 25 febr.'37

14.)**Iul.Mumuianu** (PNC), Desființarea Institutului de Statistică ? 20 mart.'37

/ contopirea cu *Instit.de demografie și recensământ* /

/ incompetența lui Sabin Manuilă / eșecul recensământului /

(DS, MO 50, șed. din 20 mart.'37, p. 3453-3454)

[LD : notez doar ca să înregistrez câteva date despre aceste instituții și despre recensământul din 1937 .Dar chiai așa : de ce a întârziat atâta publicarea recensământului ?! Bărfa nu mă interesează pentru că nu știu unde este adevărul.]

Întrebă pe Gh.Tătărăscu dacă este adevărat că s-a desființat vechiul Institut de statistică generală a Statului , care timp de 11 ani a adus reale foloase țării , contopindu-se cu Institutul de demografie și recensământ , care , de la înființare și până acum , s-a dovedit a fi numai o povară pentru bugetul Statului , fără să fi publicat ceva serios.

Știe prim-ministrul că , pentru recensământul executat la finele anului 1930 , s-au cheltuit aproape 200 milioane lei, fără ca , după 6 ani,

să cunoaștem rezultatele acestui recensământ , mai ales din p.d.v.etnic ?

Știe prim-ministrul că rezultatele acestui recensământ nu corespund realității și , din această pricină nu s-a publicat până acum ?

Pentru această imensă cheltuială , și pentru acest eșec, nu trebuie tras la răspundere cel care l-a executat ?

De ce a fost scos de la conducerea statisticii țării un funcționar de carieră , Ionel Teodorescu , care conduce statistica din 1921,

cu serioase studii de specialitate , membru al Instit.Internaț.de Statistică , care a publicat sute de lucrări , lucrări care s-au bucurat de o bună apreciere ?

Cum a fost posibil ca acest merituos funcționar să fie trecut subdirector,

și înlocuit cu dr. Sbin Manuilă , cu pregătire medicală , și care nu s-a remarcat în statistică decât cu fiasco-ul celor două recensăminte ale sale :

al populației și al șomerilor .

Instit.de statistică / 20 mart.'37

15.)**Simion Băbescu** , Creșterea populației orașelor, pe neamuri , 13 mai 1937

(Rev. *Parlamentul românesc*, 13 mai 1937 , p. 39-40)

[LD :este o aiureală de articol din care nu se înțelege mare lucru . Ba dă procentul de creștere a populației ,ba dă procentajul pe naționalități . Încerc să scot ceva , dar nu se poate trage nici o concluzie. Oricum, dacă am înțeles eu bine, tipul vâna evreii , dar nu avea date din trecut , și nici recensământul din 1930 nu era publicat !]

Compară datele recensământului din 1930, cu datele recensământului din 1912 (pentru Vechiul Regat),din 1910 (pentru provinciile din vechea monarhie austro ungară) din 1897 (pentru Basarabia)

Vechiul Regat .

Recensământul din 1912 , nu oferă date privind etnia.

dar există sporul populației :

Orașul	spor %	români	evrei	germani	țigani	unguri	alți
București -	86,9%	77,5%	10,9%	2,2%		3,8%	
Ploiești	40,2%	87,4%	4,7%	1,7%	1,4%	2%	
Craiova	23 %	87%	3,4%	2,3%	2,8%	1,7%	
Brăila	5,1%	75,4%	9,7%	ruși1,6%		1,7%	greci 6,7%
Iași	36,7%	61,4%	33,7%	1%			
Galați	40,4%	68,2%	19,1%	ruși 2,9%		unguri 2,1%	
Botoșani	- 0,7%	60,2%	35,3%	1%		lipoveni 1,1 %	

În Vechiul Regat , locul al doilea pentru fiecare oraș , îl deține elementul evreesc , care în Moldova are un procent foarte ridicat .

Dobrogea

Populație foarte pestriță .În Cadrilater , Românii pe locul III

Orașul	români	turci-tătar-găgăuți	greci	armeni	evrei	germani bulg.
Constanța	68,7%	6,7%	6,2%	4,9%	2,8%	2,5%
Bazargic	15,6%	29,4%	1,5%	2,6%	țig.6%	40,9%
Silistra	21,9%	32,3%		3%	2%	34,5%

Basarabia

Un important spor de populație : a românilor ; creșteri și descreșteri ceilalți

O aiureală , o statistică din care nu poți să deduci nimic !

Orașul	români	turci-tătar-găgăuți	țigani	evrei	bulgari	poloni	ruși
Chișinău	158,9%	26,3%	12,3%	17,5%	40%		33%
Bălți	180,9%	333,3%	450%	37,8%	342,9%	84,1%	49,6%
Cet.Albă	819,9%	germ.132,6%	77,3%				122%

Transilvania și Bucovina

Sporul de populație între 1910 -1930 .La 1910 ,evreii se declarau unguri.

Graficul arată deci **creșterea românilor la 100 locuitori , în 1930 ;**

dar ungerii și evreii din 1910 !

O aiureală , o statistică din care nu poți să deduci nimic !

Deduc doar că au crescut românii la orașe ;

că ungerii dominau orașele în 1910 ; că evreii se declarau unguri .

Orașul	români (1930)	1910. unguri arătați	unguri deduși	mozaici deduși
Satu Mare	1.548,2%	94,8 %	74,2 %	20,6 %
Oradea	521,9%	91 %	67,4%	23,6%
Tg.Mureș	470,5%	89,3 %	78,5%	10,8%
Cluj	361,5%	83,4 %	71,8%	11,6%
Timișoara	220%	39,4 %	30,1%	9,3%
Arad	129%	70,1%	60,7%	9,4%
Sibiu	111%	21,7%	17,8%	3,9%
Brașov	64,4%	43,4%	40 %	3,5%
Lugoj	54,6%	34,7	25,2%	9,5%
Sighișoara	44%	23,2%	21,3%	1,9%

Cernăuți	125,9%	germani 47,5%	germ.deduși 14,7%	32,8%
Orașe, populații / 1937				

16.) Dr. Sabin Mănuilă ,Le cho^mage intellectuel en Roumanie, [1938], 1937

(Extras din rev. "Affaires Danubiennes" ,

Inst.Soc. , Centrul de înalte studii internaționale, București, 1938)

În 1936 , s-a constituit , în sânul guvernului, **o comisie** însărcinată cu această problemă , care a făcut apel la Institutul de Statistică .

La 7 martie 1937 , toți șomerii intelectuali ai țării , au fost recenzați.

Rezultatul a fost următorul :

Total	Orașe	procent	Licențiați	Sate
6.075	3.554	58,5%	652	2.521

Licențiații șomeri , după criteriile demo -religioase

Religia	șomeri	procent șomeri	procent populație
Ortodocși	470	72,1%	72,6%
Greco-cat.	39	6,0%	7,9 %
Catolici	50	7,7%	6,8 %
Protestanți	16	2,4%	2,2%
Reformați	13	1,9%	3,9%
Mozaici	63	9,7%	4,2%
Unitarieni	1	0,2%	0,4%

Alți - - 2,0%

Total 652

Licențiații șomeri, după naționalitate

Provincia	Total	Români	Unguri	Germani	Evrei	Alte naționalități
România	652	509	30	29	57	27
Oltenia	15	15	-	-	-	-
Muntenia	265	233	-	1	30	1
Dobrogea	13	10	-	-	-	3
Moldova	99	95	-	-	4	-
Basarabia	56	37	-	1	5	13
Bucovina	51	25	-	6	11	9

Transilvania	102	65	21	10	6	-
Banat	22	11	3	8	-	-
Criș.Maram.	29	18	6	3	1	1

Total Transilv.	153	94	30	21	7	1

Șomeri intelectuali / 1937

17.)?, Contribuții la problema reorganizării creditului în România , 1938

Vol.I , tabel : Transilvania între 1918 - 1937, în procente (%)

(A.I.C, fond Casa Regală , Carol II, dosar 41 / 1940 , f.7 -10)

/ Statistică : meseriași, lucrători, funcționari publici /

[LD : Capul tabelului cuprinde 3 etape cronologice care nu sunt precizate : 1918 ? 1930 ? 1937 ?

Pun și eu două după fler ! Datele mi se par interesante pentru că arată **compoziția etnică a orașelor transilvănene și dinamica " românilor "]**

Judetul	1918 ?		1930 ? 1937?		Saltul
	Români	Străini	Români	Străini	
Timișoara	34%	66%	36%	64%	2%
Arad	58	42	62	38	4%
Oradea	47	53	64	36	7%
Zalău	55	45	60	40	5%
Satu Mare	60	40	62	38	2%
Sighet	43	57	56	44	13%
Bistrița	65	35	78	22	13%
Cluj	61	39	66	34	5%
Turda	57	43	77	23	20%
Alba Iulia	71	29	85	15	14%
Deva	62	38	81	19	19%
Lugoj	74	36	75	25	1%
Oravița	72	28	72	28	0%
Sibiu	47	53	63	37	16%
Blaj	60	40	58	42	- 2%
Sighișoara	48	52	42	58	- 6%
Făgăraș	70	30	82	18	12%
Brașov	44	56	54	46	10%
Sf.Gheorghe	25	75	26	74	1%
Odorhei	11	89	13	87	2%
M.Ciuc	15	85	22	78	7%
Tg.Mureș	40	60	49	51	9%

Statistică orașele din Transilvania - români -străini / 1918 -1937

18.) Proiect : Subsecretariatul pentru Minorități , 1937

Referat : Necesitatea organizării **Subsecretariatului** .

Anexă : structura organizatorică a **Subsecretariatului**

(A.I.C., fond Președinția Consiliului de miniștri, dosar 89 / 1938 , f.1 -30)

▣ **Tabloul componenței etnice în cifre absolute și procente (f. 21)**

Etnia	Cifre absolute	procent 100%
România	18.057.028	100
Români	12.981.325	71,9 %
Unguri	1.425.507	7,9 %
Germani	745.421	4,1 %
Evrei		
mozaici	756.930	4,2 %
etnici	728.115	4,0 %
Ruteni -ucraineni	582.562	3,2 %
Ruși	409.150	2,3 %
Bulgari	366.384	2,0 %
Țigani	262.501	1,5 %
Turci	154.772	0,9 %
Găgăuți	105.750	0,6 %
Cehi, slovaci	51.479	0,3 %
Sârbi, croați , sloveni	51.062	0,3 %
Poloni	48.255	0,3 %
Greci	26.495	0,1%
Tătari	22.141	0,1 %
Armeni	15.544	-
Huțani	12.456	-
Albanezi	4.670	-
Alte neamuri	56.325	0,3 %
Nedeclarați	7.114	-

19.)